

INGHAM Family Literacy Calendar for K-1

JINSI YA KUTUMIA KALENDA HII

Kujifunza huanza nyumbani! Ni muhimu kwa familia kuhisi zinaungwa mkono na kufahamu jinsi zinaweza kuwahamasisha watoto katika miaka yao ya shule ya msingi. Kalenda hii ilitengenezwa ili kukupa baadhi ya maelezo na mwongozo kuhusu jinsi unaweza kuwasaidia watoto kuwa tayari kufanikiwa katika **shuleni ya chekechea na darasa la kwanza**.

Kalenda hii ina maelezo mbalimbali yanayohusiana na kuwasaidia watoto kufanikiwa kuhusiana na Michigan K-12 Standards of English Language Arts and Mathematics, Essential Instructional Practices in Early Literacy, na kusaidia kusogeza Michigan kuwa bora 10 kwa 10. Hii pia ni rasilimali ya kuunga mkono ya sheria ya PA 306, Read By Grade Three.

- Shughuli za kila siku zinaweza kubadilishwa kulingana na umri, raghba au kiwango cha ujuzi cha mtoto wako.
- Kalenda hii imeundwa kutumiwa katika mwaka wowote. Vikasha vitupu vinaweza kuachwa wazi, kutumika kukagua shughuli zilizokamilika, au kuandika tarehe.
- Kila mwezi huangazia rasilimali ambayo familia yako inaweza kutaka kutumia au kutembelea.

Ufahamu na ujuzi uliokuzwa wa kusoma na kuandika kutoka shule ya chekechea mpaka darasa la tatu hubashiri maendeleo ya baadaye ya kujifunza kusoma na kuandika. Kila siku ya wiki hulenga eneo tofauti. Utafiti unaonyesha kwamba watoto wadogo huendelea kuwa wasomaji na waandishi hodari wakati tunapozingatia maeneo haya msingi ya kusoma na kuandika.

Jumapili: Ufahamu

Ufahamu ni kuelewa na ustadi wa kufahamu maana ya kile kinachosomwa. Hii ni pamoja na:

- Kusikiliza kwa makini habari muhimu
- Kufafanua maana maalum na maneno na maandiko
- Kutambua wazo kuu
- Kujibu maswali
- Kutumia maelezo mapya yanayopatikana kupitia kusoma

Jumatatu: Ufahamu wa Fonemi

Ufahamu wa Fonemi ni ustadi wa kusikia, kutofautisha na kutengeneza kwa sauti. Hii ni pamoja na:

- Kutambua sauti, kipekee na kwa maneno
- Kuunganisha sauti pamoja ili kufanyiza maneno
- Kuongeza sauti kwa maneno
- Kutenganisha maneno na kuyaanisha kwao katika sauti zao tofauti
- **Ufahamu: Unapooa /b/, inasomwa kama sauti ambayo herufi inatoa.**

Jumanne: Foniki

Foniki ni ustadi wa kuelewa uhusiano kati ya herufi na sauti zinazowakilisha. Hii ni pamoja na:

- Uhusiano kati ya herufi na sauti za lugha iliyoandikwa. Kwa mfano, hefuri "n" inawakilisha sauti ya /n/ katika nice, na new.
- Mipangilo ya silabi
- Sehemu za maneno (viambishi awali, viambishi tamati, na maneno ya mizizi)

Jumatano: usemaji

Usemaji ni ustadi wa kusoma kwa kadiri ya mwendo, usemi na kujieleza vya kutosha na kuweka misemo ili kusaidia ufahamu. Hii ni pamoja na:

- Utambuzi wa neno la kujiendesha
- Utambuzi wa neno sahihi
- Matumizi ya usemi

Alhamisi: Msamiati

Maneno ambayo ni lazima tuyajue ili kuwasiliana vizuri. Hii ni pamoja na:

- Msamiati wa maneno - maneno ambayo tunaweza kutumia katika kuzungumza au kutambua katika kusikiliza
- Msamiati wa kusoma - maneno tunayotambua au kutumia kuandika

Ijumaa: Uwezo wa kwanza wa kuhesabu nambari

Uwezo wa kwanza wa kuhesabu nambari huambatana na kujua kusoma na kuandika na wakati mwingine hujulikana kama "kujua kusoma na kuandika hisabati". Hii ni pamoja na:

- Ustadi wa kufanya kazi na nambari na dhana zingine za hisabati
- Kutumia dhana za hisabati katika mazingira ya kufuatana kwa utaratibu, na kutatua matatizo ya kufuatana kwa utaratibu
- Kufikiri na ufahamu wa kinadharia

Jumamosi: Kuandika

Kuandika hutoa nafasi kwa watoto kujieleza wenyewe. Hii ni pamoja na:

- Kutumia ujuzi wao wa kusoma na kuandika
- Kutumia ujuzi wao wa mahusiano ya herufi/sauti
- Kuwasiliana na kushiriki majaribio na hisia zao

KUFURAHIA UNACHOKIPENDA

Mara tu tunapoangalia kwa uangalifu kile kinachovutia umakini wa watoto na kutafuta njia za kujihusisha katika maslahi yao, tunaweza kuingiliana nao kwa njia ambazo zinajenga ustadi wao wa kusoma na kuandika. Tumia vitabu, nyimbo, na hadithi za watoto wako wanazozopenda ili wapate shauku ya kusoma. Chaguo ni motisha ya kujifunza!

Shairi/Wimbo wa mwezi huu: Twinkle, Twinkle, Little Star

Twinkle, Twinkle, little star,
How I wonder what you are.
Up above the world so high,
Like a diamond in the sky.
Twinkle, Twinkle, little star,
How I wonder what you are!

Shughuli

Maneno gani unaweza kufikiria yanafuatana na "sky"?
Ni maneno gani ambayo unaweza kufikiri yanaanza na "st-"
Chora umbo la almasi hewani!
Andika tena mashairi kwa kutumia umbo tofauti!

SEPTEMBER

Pamoja na mtoto wako, chunguza PBS Parents ili kujifunza maonyesho ya elimu yaliyozingatia Kufurahia Unachokipenda: <http://www.pbs.org/parents/>.

	JUMAPILI (ufahamu)	JUMATATU (utambuzi wa fonemi)	JUMANNE (foniki)	JUMATANO (ufasaha)	ALHAMISI (msamiati/ utafiti wa neno)	IJUMAA (uwezo wa kwanza wa kuhesabu nambari)	JUMAMOSI (kuandika)
Wiki ya 1	Maarifa ya msingi huruhusu watoto kuhusisha na watu, mahali na vitu. Kabla ya kusoma, fikiria kuhusu unachoweza kujua kuhusu hadithi.	Mtoto wako akuelezee neno, na kisha kumpa mtoto sauti katika neno. Kwa mfano hot: /h/ /o/ /t/	A ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "A" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /a/ kama vile "apple".	Mtoto wako asome maneno haya mara tatu: I, am, the, little, a, to, have, is, my, like.	Onyesha mtoto wako maneno mapya: Mhemuko Hisia Nguvu	Nambari za siku ya leo ni 1 na 19. Msaidie mtoto wako kufanya mazoezi ya kuandika na kuchora nambari hizi. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kuyapata leo!	Msaidie mtoto wako kuandika barua kwa mwandishi anayependa na ujumuishe kuchora kitabu anachokipenda.
Wiki ya 2	Zungumza na mtoto wako kuhusu kile wanachokifahamu kuhusu mada kabla ya kuisoma.	Pamoja na mtoto wako, enda kwa "Sound Safari". Acha mtoto wako achague sauti ya herufi inayolengwa kisha muende kutembea na kutafuta vitu vinavyoanza/vinavioisha kwa sauti hiyo. Kwa mfano /t/ table, ant.	Imba Alfabeti. Msaidie mtoto wako kuonyesha herufi katika hewa kwa kutumia kidole chake, kisha wajaribu kwa kutumia miguu yao.	Msaidie mtoto wako kuandika maneno ambayo wanajaribu kujifunza kwenye kadi; kisha fungua maneno machache na maana kwa kutumia maneno hayo.	Onyesha hisia kwa kutumia picha za familia. Pamoja na mtoto wako, chukua nafasi ya kuzungumza kuhusu hisia ambazo wanafamilia wanahisi.	Pamoja na mtoto wako, pima urefu wa vitu vitatu katika nyumba yako. Vipange kutoka kwa fupi hadi refu zaidi.	Msaidie mtoto wako asome kitabu anachokipenda na kuandika hitimisho mpya.
Wiki ya 3	Kusudi la mwandishi: Waandishi huandika kwa sababu fulani, kama vile kuwajulisha, kufurahisha, kuwasifu, na kusadikisha. Msaidie mtoto wako atambue kusudi la mwandishi katika hadithi unayoisoma leo.	Pamoja na mtoto wako, chagua neno katika sauti 3-4. Wakati wowote neno linasemwa wakati wa mchana, mtoto wako atasema sauti katika neno.	B ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "B" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /b/ kama vile "ball".	Mtoto wako aseme neno /o/ fupi. Angalia ni maneno mangapi mafupi ya /o/ ambayo mtoto wako anaweza kufikiria kwa dakika tatu. Fanya vivyo hivyo kwa kutumia vokali zingine. Kwa mfano on, octopus.	Pamoja na mtoto wako, unda picha ya nyuso yenye hisia tofauti. Muulize mtoto wako atambue mojawapo ya hisia kwenye picha na muulize wakati wa mwisho alihisi hivyo na kwa nini.	Umbo la siku ya leo ni "trapezoid". Msaidie mtoto wako achore "trapezoid". Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata "trapezoid" leo!	Msaidie mtoto wako asome kitabu anachokipenda; kisha andika orodha ya maneno yote yanayoanza na herufi hiyo kama vile jina la kwanza la mtoto wako.
Wiki ya 4	Msaidie mtoto wako asome hadithi za ucheshi. Muulize mtoto amua kama mwandishi aliandika ili kuwajulisha, kufurahisha, kuwasifu, au kusadikisha.	Cheza Head/Shoulders/Knees/Toes. Sema neno na umwambie mtoto wako kugusa kichwa chake kwa sauti ya 1, mabega kwa sauti ya 2, magoti kwa sauti ya 3, na vidole kwa sauti ya 4.	Onyesha maneno ambayo yanaanza kwa herufi sawa na jina la mtoto wako (John, jump). Pamoja na mtoto wako, onyesha kuhusu jinsi sauti za mwanzo zinafanana.	Msaidie mtoto wako kufuatilia maneno ambayo anaweza kusoma wakati wa kwanza.	Msaidie mtoto wako kuchagua neno kutoka kwa wimbo wa mwezi huu (Twinkle, Twinkle, Little Star). Mfanye mtoto wako ashirikie maana.	Mfanye mtoto wako achague nambari anayopenda, na kutafuta nambari hiyo siku nzima. Wasaidie kuchora picha ya nambari hiyo ya vitu, au kuimba wimbo huo mara nyingi.	Msaidie mtoto wako kutengeneza jarida la neno la kutambua: orodhesha maneno ambayo mtoto wako anaweza kusoma wakati wa kwanza na uongeze kila wakati anapoisoma.
Wiki ya 5	Msaidie mtoto wako asome hadithi yenye taarifa. Muulize mtoto wako aamue kama mwandishi aliandika ili kwa kuwajulisha, kufurahisha, kuwasifu, au kusadikisha.	Sema neno lenye sauti 3-4. Mfanye mtoto wako aruke anapoendelea kusema kila sauti katika neno.	C ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "C" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /c/ kama "cat".	Msaidie mtoto wako asome kitabu anachokipenda. Tumia sauti inayofaa wakati wa sehemu ya kuzungumza. Himiza mtoto wako anakili maelezo yako.	Unapomtembeza mtoto wako, mwonyeshe neno jipya kulingana na kitu ulichokiona, ulinusia au ulizoea.	Msaidie mtoto wako achora mchezo wa "hopscotch" kwa kutumia chokaa. Hesabu kuanzia mbele na nyuma (kwa 1s, 2s, 5s, 10s, kwk).	Msaidie mtoto wako kutengeneza kitabu cha alfabeti. Ongeza picha za wanafamilia na michoro. Alamisha kila picha.

MAHALI PATOKAPO MSAADA WA NDANI: Ingham County Parks - iliyo dakika moja kutoka kwa Lansing, inajumuisha ekari zaidi ya 1,200 za nafasi bora iliyotolewa kwa ajili ya michezo na burudani. Furahia unyenyekevu wa mandari inayoelekea Lake Lansing au utumie alisiri kutafuta maua ya mwitu, kusafiri kwa miguu kwenye jia ya maumbile, au kuendesha matumbwi kando ya pwani nzuri ya "Grand River". Tembelea <http://pk.ingham.org/>.

KULINDA MWILI WAKO

Ushahidi unaonyesha kuwa tabia nzuri za lishe bora zimehusishwa na ukuaji wa kitaaluma. Chakula chenye afya hustawisha ubongo na husaidia kudumisha maelezo. Kujifunza tabia nzuri ya kula ukiwa mtoto ni muhimu kwa siku zijazo.

Hebu tule!

Shairi/Wimbo wa mwezi huu: Little Miss Muffet

Little Miss Muffet
Sat on a tuffet
Eating her curds and whey.
Along came a spider
And sat down beside her
And frightened Miss Muffet away!

Shughuli

Ni sauti gani "c" inatoa katika maneno ya "curds" na "came"?
Ni maneno gani mengine yanayoanza na sauti ile ile na herufi "c"?
Unaweza kupata neno ambalo linaambatana na "Muffet"?
Ni kitu gani unachopenda kula wakati wa kifungua kinywa?
Andika shairi mpya!

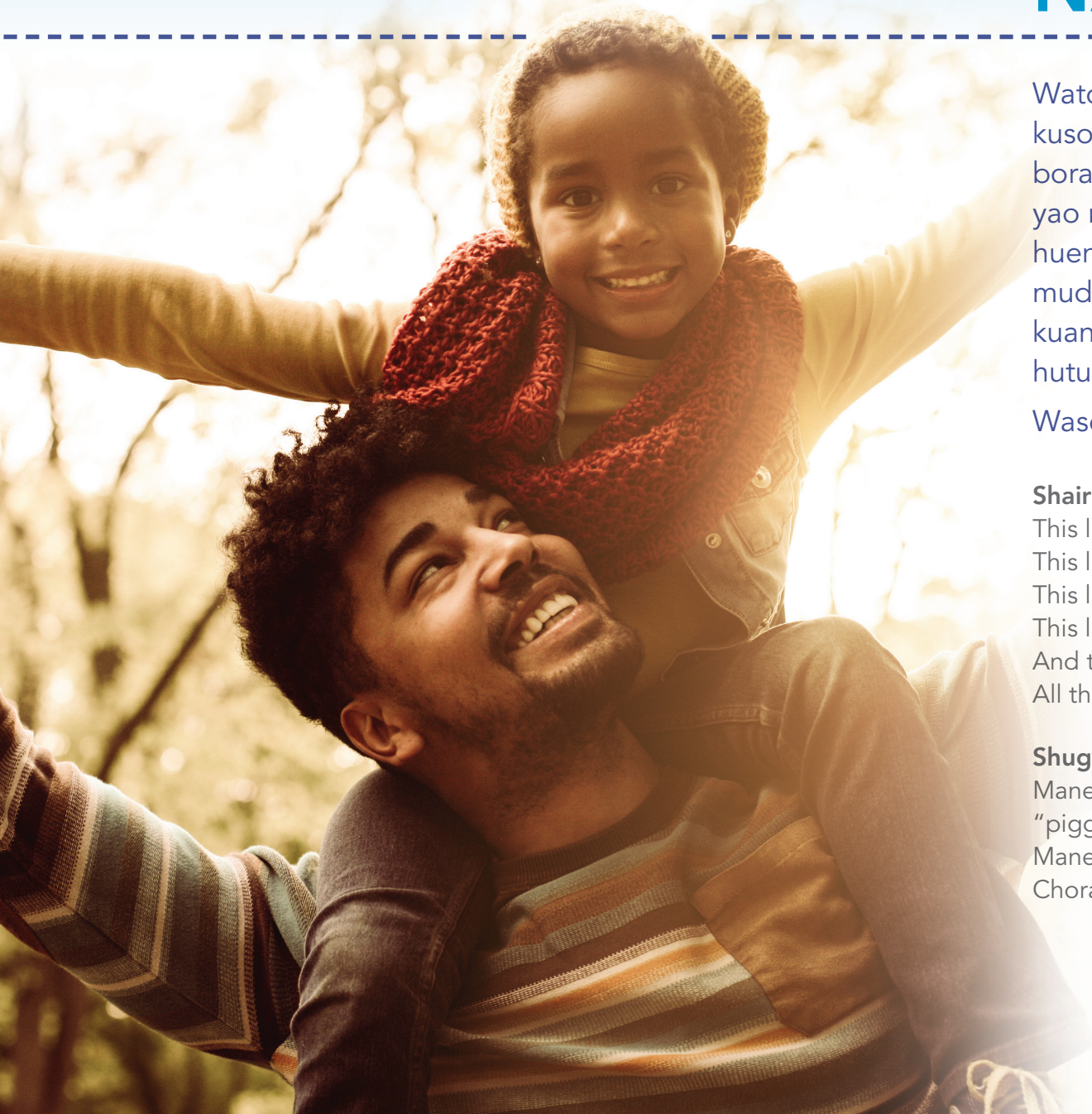
OKTOBA

Pamoja na mtoto wako, chunguza PBS Parents ili kujifunza maonyesho ya elimu yaliyolenga "Fueling Your Body": Fizzy's Lunch Lab, <http://www.pbs.org/parents/lunchlab/>.

	JUMAPILI (ufahamu)	JUMATATU (Ufahamu wa elimu ya fonemi)	JUMANNE (foniki)	JUMATANO (usemaji)	ALHAMISI (msamiati/ utafiti wa neno)	IJUMAA (Uwezo wa kwanza wa kuhesabu nambari)	JUMAMOSI (kuandika)
Wiki ya 1	sababu ni kitu kinachotendeka. matokeo ni sababu inatokea. Unaposoma na mtoto wako, uliza "Nini kilichotokea" na "Kwa nini kilitokea?"	Pamoja na mtoto wako, sema maneno yanayoambatana na yasiyoambatana (pan/man/tan/pat). Uliza mtoto wako achague neno ambalo haliambatani.	D ni herufi ya siku ya leo Fuatisha/ choreni "D" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /d/ kama vile "dog".	Chagua hadithi ambayo haitakuwa ngumu sana kwa mtoto wako. Soma hadithi na kisha uisome mkiwa pamoja.	Ingiza maneno mapya kwa mtoto wako: Mwenye Afya Sukari Shughuli ya kimwili	Nambari za siku ya leo ni 2 na 18. Msaidie mtoto wako kufanya mazoezi ya kuandika na kuchora nambari hizi. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kukipata leo!	Msaidie mtoto wako kuandika maelekezo ya kutengeneza chakula kidogo. Uliza nini kinachoanza? Uliza nini kinachotokea baadaye?
Wiki ya 2	Pamoja na mtoto wako, angalia kama maneno ya ishara ili kutambua sababu na matokeo: kwa sababu, tangu na hivyo.	Msaidie mtoto wako kuandika mashairi. Uliza, "Unaweza kuniambia maneno ambayo yanaambatana na "cake" au neno lisilo na maana "laz"?"	Mpe mtoto wako spageti iliyopikwa. Msaidie mtoto wako kutumia spageti ili kuunda herufi.	Pamoja na mtoto wako, soma tena hadithi ya wiki iliyopita ukizingatia usahihi. Soma tena ukizingatia usahihi na kujieleza.	Msaidie mtoto wako kusimulia hadithi kuhusu picha ya familia yako.	Mtoto wako aruke mara kumi na kuhesabu kila mruko kwa moja moja. Rudia hii na uhesabu kwa mbili, kwa tano, kisha kwa makumi.	Uliza mtoto wako kukusaidia kuandika orodha ya manunuzi.
Wiki ya 3	Msaidie mtoto wako kufikiria sababu na matokeo wakati wa kuoka. Maria alioka keki kwa sababu ilikuwa siku ya kuzaliwa kwa mama yake.	"Silly Name Game". Msaidie mtoto wako abadilishe herufi ya kwanza ya jina la chakula kwa kutumia herufi tofauti. Kwa mfano, "Wilk kuwa Milk".	E ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/ choreni "E" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /e/ kama "egg".	Mfanye mtoto wako afanye zoezi la hadithi, kisha arekodi na simu ya mkononi/kompyuta.	Pamoja na mtoto wako, fanya mchezo na maneno kutoka wiki ya kwanza. Orodhesha mifanano na tofauti au utazame nani anayeweza fikiria maneno au maana inayolingana zaidi.	Umbo la siku ya leo ni mchemraba. Pamoja na mtoto wako, angalia maeneo mangapi unaweza kupata umbo la mchemraba leo!	Pamoja na mtoto wako, nenda kwa matembezi wakati wa majira ya majani kupukutika Tafuta majani 10 na uandike kuhusu kile ambacho ni sawasawa kabisa na tofauti kuhusu majani hayo.
Wiki ya 4	Pamoja na mtoto wako, soma hadithi yenye taarifa kuhusu chakula na lishe. Tambua sababu na matokeo ya kula vizuri. Kukula tufaha kila siku hueka daktari mbali!	Wakati chakula na mtoto wako, sema kwamba utakula kitu kinachoanza na /b/ "beans". Rudia mwenendo kwa kutumia chakula kingine.	Msaidie mtoto wako afikirie vyakula ambavyo vina sauti /a/ fupi (kama "apple"). Andika maneno pamoja. Soma orodha pamoja.	Pamoja na mtoto wako, soma mashairi na matenzi ya watoto ili kuunda misemo ya kawaida katika hotuba.	Msaidie mtoto wako kuchagua neno kutoka kwa wimbo wa mwezi huu (Little Miss Muffet) na kushiriki maana.	Msaidie mtoto wako kuhesabu na kuweka rekodi ya kiasi cha mboga na vipande vya matunda unavyokula leo. Muulize kama ulikula matunda zaidi au mboga zaidi? Ni ngapi zaidi?	Msaidie mtoto wako kuandika barua ya shukrani kwa mzee wa jeshi.
Wiki ya 5	Msaidie mtoto wako kuelewa maneno ambayo yanaashiria mahusiano kati ya sababu na matokeo. Kwa kuwa nilikula pipi nyingi, nilikuwa naumwa na tumbo.	Mkiwa dukani, msaidie mtoto wako kuchukua vitu 3, 2 vyenye sauti zinazolingana za mwanzo/mwisho. Mtoto ataweka vitu vyenye sauti zinazolingana katika kikapu.	F ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/ choreni "F" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /f/ kama "fish".	Katika hadithi ya marudio, muulize mtoto wako kurudia msembo wa kawaida pamoja na wewe.	Unapomtembeza mtoto wako nje, mwonyeshe neno mpya.	Uliza mtoto wako amsaidie mtu mzima au ndugu mkubwa apike chakula leo. Msaidie mtoto wako kutafuta nambari katika maelezo ya upishi au maelekezo, na kupima kiasi cha viungo.	Msaidie mtoto wako kuandika jina lake na kufikiria vyakula vinavyoanza na kila herufi. Andika maneno hayo.

MAHALI PATOKAPO MSAADA WA NDANI: Eneo la "Tri-county" lina rasilimali nyingi za kusaidia afya na lishe. Unaweza kupata orodha ya shughuli na matukio; pamoja na "Community Calendar" ya shughuli za kuishi na afya katika https://www.capitalareahealthalliance.org/healthy_living_resources.php.

KUUNGANISHA NA FAMILIA

Watoto waliotelewa katika nyumba zinazokuza kusoma na kuandika huendelea kuwa wasomaji bora na kufanya vizuri shuleni. Inasisimua mawazo yao na huongeza ufahamu wao wa ulimwengu, huendeleza ujuzi wa lugha na kusikiliza. Kutenga muda wa kushiriki katika shughuli za kusoma na kuandika pamoja na mtoto wako mara kwa mara hutuma ujumbe muhimu: kusoma ni kwa maana. Wasomaji ni viongozi!

Shairi/Wimbo wa mwezi huu: This Little Piggy

This little piggy went to market,
This little piggy stayed home,
This little piggy had roast beef,
This little piggy had none,
And this little piggy cried "wee, wee, wee"
All the way home.

Shughuli

Maneno mengine magani yana sauti fupi ya /i/ kama "piggy"?
Maneno magani mengine yanayoanza na "w-"?
Chora picha ya kila nguruwe!

NOVEMBA

Pamoja na mtoto wako, chunguza PBS Parents ili kujifunza maonyesho ya elimu yaliyolenga "Connecting with Family": Martha Azungumza, <http://www.pbs.org/parents/martha/>.

	JUMAPILI (ufahamu)	JUMATATU (Ufahamu wa elimu ya fonemi)	JUMANNE (foniki)	JUMATANO (usemaji)	ALHAMISI (msamiati/ kujifunza neno)	IJUMAA (Uwezo wa kwanza wa kuhesabu nambari)	JUMAMOSI (kuandika)
Wiki ya 1	Unapofanisha na kulinganisha, unasema jinsi mambo mawili au zaidi yanafanana au kuwa tofauti. Muulize mtoto wako kufanisha na kulinganisha waigaji katika hadithi.	Pamoja na mtoto wako, soma kitabu kuhusu familia. Tafuta maneno yenye sauti 3. Sema sauti katika neno, kwa mfano /c/ /a/ /t/. Mfanye mtoto wako aseme neno hilo.	G ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "G" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /g/ kama vile "goat".	Chora picha mkiwa pamoja na uzitie alama. Fanya mazoezi ya kusoma alama.	Onyesha mtoto wako maneno mapya: Familia Likizo Tamaduni	Nambari za siku ya leo ni 3 na 17. Fanya mazoezi ya kuandika na kuchora nambari hizi. Angalia ni sehemu ngapi unaweza kuzipata leo!	Msaide mtoto wako kushika orodha ya mambo ambayo wna shukuru. Ongeza kitu kimoja kipa kwenye orodha kila siku ya mwezi.
Wiki ya 2	Fundisha mtoto wako kwamba sawasawa ina maana ya jinsi mambo ni sawasawa kabisa. Tofauti inamaanisha jinsi si sawasawa kabisa. Soma "Three Little Pigs", mfanye mtoto wako aseme jinsi ni sawasawa na tofauti.	"Silly Name Game". Mtoto wako abadilisha herufi ya kwanza ya jina la kila mwanafamilia kwa herufi tofauti. Kwa mfano, "Tob" kuwa "Bob".	Cheza mchezo wa kubahatisha ili kumpa mtoto wako zoezi la kulinganisha maneno na sauti zinazolingana. "Ninafikiria kitu kinachoanza na sauti ya /t/".	Soma/uandike maelekezo rahisi kuhusu picha ya familia yako.	Mfanye mtoto wako asimulie hadithi kuhusu picha ya familia yako.	Uliza mtoto wako: Ni watu wangapi walio katika familia yako? Ni wavulana wangapi? Ni wasichana wangapi? Ni wangapi wako katika familia yako?	Msaide mtoto wako kusimamisha mti wa familia na kuialamisha.
Wiki ya 3	Soma hadithi pamoja na mtoto wako, na kutumia muda kutafuta njia ambazo wahusika ni sawa na jinsi wako tofauti.	Kila mwanafamilia achukue kitabu kinachopendekezwa, shairi au kina za watoto na mzisome pamoja.	H ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "H" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /h/ kama vile "horse".	Mhimize mtoto wako kuimba nyimbo anazozipenda na kurudia mistari maarufu ya nyimbo.	Mfanye mtoto wako aelezee "Familia ni nini? Ni nini kinachofanya familia kuwa tofauti na wengine? Dunia ingekuwa vipi ikiwa familia zote zilifanana?"	Umbo la siku ya leo ni "cone". Mfanye mtoto wako achore "cone". Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata "cone" leo!	Pamoja mtoto wako, mjadiliane kuhusu wakati mlienda mahali Fulani maalum kama familia. Msaide kuandika hadithi kuhusu siku hiyo.
Wiki ya 4	Maneno kama vile <i>like</i> , <i>both</i> , na <i>similarly</i> huonyesha ulinganisho na <i>unlike</i> , <i>but</i> na <i>however</i> huonyesha utofauti. Soma kitabu mkiwa pamoja na uangalie idadi ya maneno haya mnyoweza kupata.	Mfanye mtoto wako aainishe majina ya familia na marafiki katika vipande anapokuwa akiyasema kwa sauti.	Tafuta maneno yenye sauti fupi ya /e/ (kama vile "egg"). Andika maneno mkiwa pamoja kwa kutumia rangi na kalamu ya rangi.	Pamoja na mtoto wako, unda kitabu cha sanaa kwa kutumia mradi wa Sanaa. Andika fungu la maneno machache kuhusu kila mradi. Soma tena mara kwa mara.	Chagua neno kutoka kwenye wimbo wa mwezi (This Little Piggy). Mtoto wako ashiriki maana.	Uliza mtoto wako: "Nambari ya nyumba/ghorofa yetu ni?" Msaide kuongeza tarakimu pamoja. "Nambari hiyo ilifikia kuwa kubwa au ndogo? Ongeza 10 kwa nambari yako. Ondoa 5".	Mfanye mtoto wako ashiriki chakula bora katika chakula cha jioni cha Shukrani ni? Mfanye aandike hadithi ambayo inamshawishi mtu kuwa chakula chao ni bora.
Wiki ya 5	Uliza maswali kuhusu wahusika kabla, wakati na baada ya kusoma hadithi yako unayopenda.	Mfanye mtoto wako achague kitabu na kusoma kitabu hicho kwa mwanafamilia.	Pamoja na mtoto wako, cheza michezo ya maneno inayounganisha sauti na silabi katika maneno (ikiwa herufi "p-e-n" inatajwa "pen", "hen" inatajwa aje?)	Sema sentensi kwa mtoto wako na amwambie arudie kwako. Tia changamoto kwa mtoto wako kuongeza idadi ya maneno anaweza kurudia.	Msaide mtoto wako achore picha ya wanafamilia	Mfanye mtoto wako alinganishe sifa za wanafamilia Nani mrefu zaidi? Mfupi? Nani mwenye nywele nyeusi zaidi? Nyeupe? Nani mdogo sana? Mzee?	Mfanye mtoto wako amwambie mtu mmoja katika familia yako hadithi ya kufurahisha.

MAHALI PATOKAPO MSAADA WA NDANI: "Project Appleseed" ni zana ya bila malipo ya wazazi kufanya kazi na wanafunzi wao katika kuwatia moyo na kuwahusisha Unaweza kupata rasilimali hii katika <http://www.projectappleseed.org/motivate-the-unmotivated-child>. Kwenye tovuti hii unaweza kupata zana nyingi zenye manufaa, kama siku 150 za mazoezi za shughuli <http://www.projectappleseed.org/activities>.

KUJIFUNZA KUHUSU HISIA NA MAHUSIANO

Wakati wa umri huu mdogo, mtoto wako anaweza kuwa na wakati mgumu kusema kile anachohisi. Katika miaka ya mapema ya msingi, wakati watoto wako kwenye mazingira rasmi ya shule, wanashirikiana na wenzao na watu wazima zaidi. Utangamano huu ulioongezeka na watu wengine hupanua ufahamu wao wa ulimwengu. Watoto katika umri huu wanaendeleza uwezo wa kuthibitisha hisia zao na nini kinachosababisha hisia hizo. Pia wanajifunza jinsi ya kudiriki hisia zao na kutenda ipasavyo.

Umemkumbatia mtoto wako leo?

Mashairi/Wimbo wa mwezi huu: Hickory Dickory Dock

Hickory, dickory, dock,
The mouse ran up the clock.
The clock struck one,
The mouse ran down,
Hickory, dickory, dock.

Shughuli

Maneno mangapi katika shairi yanaanza na "d"?

Maneno mangapi mengine yanaanza na "d"?

Tumia muda tofauti na uandike tena shairi.

Chora picha ya saa inayoonyesha 1:00.

DESEMBA

Pamoja na mtoto wako, chunguza PBS Parents ili kujifunza maonyesho ya elimu yaliyolenga "Learning about Emotions & Relationships": Daniel Tiger's Neighborhood, <http://www.pbs.org/parents/daniel/>.

	JUMAPILI (ufahamu)	JUMATATU (Ufahamu wa fonemi)	JUMANNE (foniki)	JUMATANO (usemaji)	ALHAMISI (msamiati/ kujifunza neno)	IJUMAA (uwezo wa kwanza wa kuhesabu nambari)	JUMAMOSI (kuandika)
Wiki ya 1	Wazo kuu huelezea hadithi inahusu nini. Maelezo ya kuunga mkono yanaelezea au kufafanua wazo juu. Soma hadithi pamoja na mtoto wako na ueleze kuhusu wazo kuu na maelezo.	Mpe mtoto wako sauti 2. Muulize "Tafadhali chukua vitu vinavyoanza/vinavioisha kwa sauti hiyo".	I ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "I" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /i/ kama vile "igloo".	Mfanye mtoto wako asome kwa wanyama, kipenzi, ndugu, majirani, kina babu au mtu yeyote anayetaka kusikiliza.	Onyesha mtoto wako maneno mapya: Kuchanganikiwa Kulisimka Kufadhaika	Nambari za siku ya leo ni 4 na 16. Mfanye mtoto wako afanye mazoezi ya kuandika na kuchora nambari hizi. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata leo!	Pamoja na mtoto wako, angalia kioo na kuonyesha nyuso mbali mbali. Je, una furaha, huzuni, hasira, mpumbavu? Mkiwa pamoja andika hadithi kuhusu kitu kinachokufanya uwe na furaha.
Wiki ya 2	Pamoja na mtoto wako, soma hadithi kuhusu urafiki. Mkiwa pamoja tafuta wazo kuu na maelezo yanayounga mkono.	Endeni kwa matembezi ya "Listening Walk" nje. Ongea kuhusu sauti tofauti zilizosikika. Mfanye mtoto wako achore kuhusu kile alichosikika.	Toa sauti za herufi na umwombe mtoto wako achore herufi zinazofanana kwenye unga wa mahindi au mchanga.	Soma kitabu kuhusu maono. Mkiwa pamoja nenda kwenye maktaba na uulize mtunza vitabu wako kuhusu mawazo ya kitabu. Soma kwa rafiki.	Mfanye mtoto wako asimulie hadithi kuhusu wakati alishangazwa au kulisimka sana.	Wakati mtoto wako amekasirika, muulize kuhesabu kuanzia nyuma kutoka nambari fulani ili atulie.	Msaidie mtoto wako kuandika orodha ya vidude na michezo anayofurahia.
Wiki ya 3	Soma hadithi; na ikiwa mtoto wako haelewi jambo fulani, msaidie kugundua jambo lisilo na maana na kwa nini haelewi.	Pamoja na familia yako, ketini katika mduara na unong'eze siri kwa mtoto wako. Siri hushirikiwa kwenye mduara hadi mtu wa mwisho anapo "fichua" siri hiyo.	J ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "J" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /j/ kama vile "jar".	Mfanye mtoto wako asome kitabu kuhusu urafiki, kwa sauti kubwa. Kisha soma tena ili kuongeza iufasaha.	Fanya mchezo kwa kutumia maneno kutoka kwa wiki ya kwanza. Mfanye mtoto wako aorodheshe mifanano na tofauti au kuona ni nani anayeweza kufikiria maneno au maana inayolingana zaidi.	Umbo la siku ya leo ni "cylinder". Mtoto wako achore "cylinder" moja. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata "cylinders" leo!	Msaidie mtoto wako afunike zawadi, kisha andike maelekezo ya jinsi ya kuifunika. Ni nini kinachozanua? Ni nini kinachofanyika baadaye? N.k.
Wiki ya 4	Unaposoma hadithi, mfanye mtoto wako afikirie maneno na kuunda picha kwenye akili zao. Hii humsaidia kujihusisha na hadithi.	Pamoja na mtoto wako, soma kitabu kuhusu urafiki. Tafuta maneno yenye sauti tatu. Sema sauti katika neno, kwa mfano /c/ /a/ /t/. Mtoto wako aseme neno hilo.	Pamoja na mtoto wako, fikiria vidude au michezo ambayo ina sauti fupi ya /i/ (kama vile "igloo"). Andika maneno na usome orodha pamoja.	Mfanye mtoto wako achague shairi kuhusu urafiki ambalo lina karibu maneno 100-200. Mpipie muda mtoto wako anapokuwa akisoma na kisha umfanye ajaribu kushinda muda wake wa kasi zaid.	Chagua neno kutoka kwenye wimbo wa mwezi huu (Hickory, Dickory, Dock). Mtoto wako ashiriki maana.	Hesabu vitu pamoja na mtoto wako. Kila mmoja wenu mbadilishane zamu ya kuhesabu kwa kugusa kitu kingine chochote.	Msaidie mtoto wako kuunda shairi lake mwenyewe kwa 12 Days of Christmas.
Wiki ya 5	Pamoja na mtoto wako, soma hadithi na utumie matokeo makuu pamoja na wahusika, mazingira na mpango wa kurudia hadithi.	Msaidie mtoto wako kutengeneza kadi ya likizo. Anapoandika maneno, sema sauti katika maneno yako, omba mtoto wako aseme neno /h/ /i/, "hi".	Mwambie mtoto wako aangalie matangazo na aonyeshe mambo aliyoyatambua. Muulize kama anafahamu herufi/maneno yoyote kwenye ukurasa.	Mfanye mtoto wako asikilize vitabu vya kusikiliza. Hii humruhusu kusikia mfano mwingine wa kusoma kwa ufasaha.	Unapomtembeza mtoto wako, mwonyeshe neno jipya kutoka kwa kitu unachoweza kuona, kunusa au kujaribu.	Katika kikundi kikubwa, tatua hesabu za kujumlisha na kutoa. Watu 5 wako hapa sasa, lakini 2 wanapaswa kuondoka.	Msaidie mtoto wako kuandika "New Year's Resolution".

MAHALI PATOKAPO MSAADA WA NDANI: Elimu ya kijamii na kiakili huanza nyumbani. Wazazi na familia ni washirika muhimu katika kuwasaidia watoto wao kuendeleza ustadi wa kijamii na kiakili. Casel ni mahali patokapo msaada wa bila malipo kwa wazazi kujifunza zaidi kuhusu elimu ya kijamii na kiakili (SEL) na hutoa zana za kutumia nyumbani: <https://casel.org/in-the-home/>.

KUCHUNGUZA ULIMWENGU UNAOKUZUNGUKA

Kucheza ni kazi ya watoto. Huleta furaha, hutoa nguvu na huwapa watoto njia ya kujieleza. Kucheza pia huhimiza ubunifu, mawazo, kujiamini na kutatua matatizo. Kucheza kwa watoto husaidia ustadi maalum wa kusoma na kuandika kama vile lugha ya kunena na kucheza na herufi na sauti (ufahamu wa fonolojia na foniki).

Ruhusu mawazo yao kujionyesha!

Mashairi/Wimbo wa mwezi huu: Humpty Dumpty

Humpty Dumpty sat on a wall,
Humpty Dumpty had a great fall.
All the king's horses and all the king's men
Couldn't put Humpty together again.

Shughuli:

Unaweza kupata maneno mawili ambayo yanaishia na "-all"? Unaweza kupata neno lingine lenye sauti fupi ya /a/ kama vile "sat"?

Nini inaweza Humpty Dumpty kukaa juu badala ya ukuta? Unda shairi mpya akiwa ameketi juu ya kitu kingine.

JANUARI

Pamoja na mtoto wako, chunguza PBS Parents ili kujifunza maonyesho ya elimu yaliyolenga "Exploring The World Around You": "Dinosaur Train", <http://www.pbs.org/parents/dinosaurtrain/>; na "Odd Squad", <http://www.pbs.org/parents/oddsquad/home/>.

	JUMAPILI (ufahamu)	JUMATATU (utambuzi wa fonemi)	JUMANNE (foniki)	JUMATANO (ufasaha)	ALHAMISI (msamiati/ utafiti wa neno)	IJUMAA (uwezo wa kwanza wa kuhesabu nambari)	JUMAMOSI (kuandika)
Wiki ya 1	Eleza mtoto wako kwamba anaposimulia mfululizo, au mpangilio wa matukio katika hadithi, yeye husimulia kinachotokea kwanza, kinachofuata na cha mwisho.	"Silly Name Game". Mfanye mtoto wako abadilisha herufi ya kwanza ya jina la kila mwanafamilia kwa kutumia herufi tofauti. Kwa mfano, "Tob" kwa "Bob".	K ni herufi ya siku ya leo. Fuatilia/chora "K" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /k/ kama vile "kangaroo".	Sema neno fupi (ex. ant, apple). Angalia idadi ya maneno mafupi ambayo mtoto wako anaweza kufikiria katika dakika 3. Fanya vivyo hivyo kwa kutumia vokali zingine.	Onyesha mtoto wako maneno mapya: Kimbia Ruka Mchanga Mawe	Nambari za siku ya leo ni 5 na 15. Mfanye mtoto wako afanye mazoezi ya kuandika na kuchora nambari hizi. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata leo!	Pamoja na mtoto wako, tumia tochi kuchunguza chumba chenye giza. Uliza mtoto wako aelezee kile alichokiona na jinsi alivyohisi.
Wiki ya 2	Msaidie mtoto wako kuelewa mfululizo kwa kumpa mifano kila siku, kama vile utaratibu wa asubuhi: Kwanza, ninaamka. Baadaye, ninavaa. Kisha, ninakula chakula cha asubuhi.	Cheza "I Spy". "Ninapeleleza kwa kutumia jicho langu ndogo kitu ambacho huanza/kinaisha na sauti ya /m/. Mtoto anajibu "milk". Rudia.	Andika maneno yenye sauti ya /th/ kwa kutumia kyayoni nyeupe kwenye karatasi nyeupe Mfanye mtoto wako atumie rangi ya maji ili kuonyesha na kusoma maneno hayo.	Endelea na umsomee mtoto wako kitabu anachokipenda kwa mara ya 100!	Msaidie mtoto wako asimulie hadithi ya wakati mnacheza na kufurahia.	Cheza na vitalu! Kitalu kigani kilipanga? Ni vipi vinavyozuia? Ni vipi vinavyonyoka? Mfanye mtoto wako atengeneze vitalu kulingana na umbo na ahesabu idadi katika kila kikundi.	Mfanye mtoto wako achore picha ya kifaa cha kuchezea anachopenda. Ongea kuhusu kile kinachofanya kuwa muhimu sana kisha uandike kuhusu.
Wiki ya 3	Mfululizo ni utaratibu wa matokeo katika hadithi. Maneno kama vile first, next, then, na last huonyesha mfululizo. Yatumie wakati mnazungumza kuhusu kile kinachotokea katika hadithi, unapoendelea kumsomea	mtoto wako. "Jump for Sounds". Sema neno na umfanye mtoto wako kuruka kwa kila sauti katika neno wakati akisema sauti (kwa mfano bat /b/ /a/ /t/ anaruka mara 3).	L ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "L" mkiwa pamoja. Weka maneno yanayoanza na sauti ya /l/ katika kofia na mchezo mchezo wa "charades".	Angalia ni malaika wangapi wa theluji ambao mtoto wako anaweza kuwatengeneza anapokuwa akikariri shairi la mwezi huu. Hakuna theluji? Tumia mkeka!	Tengeneza mchezo kwa kutumia maneno kutoka wiki ya kwanza. Msaidie mtoto wako kuorodhesha mifanano na tofauti au utazame nani anayeweza kufikiria maneno au maana inayolingana zaidi.	Umbo la siku ya leo ni mduara. Mtoto wako achore mduara. Angalia maeneo mangapi unaweza kupata mduara leo!	Pamoja na mtoto wako, andika majina ya wanafamilia yako. Tumia rangi moja kwa konsonanti na rangi nyingine kwa vokali.
Wiki ya 4	Soma hadithi kwa mtoto wako na uulize maswali kuhusu mfululizo. Nini kilichotokea kwanza? Unajua? Nini kilichotokea mwisho?	Cheza "I Spy". Sema, "Ninapeleleza kitu kwa kutumia sauti hizi, /d/, /o/, /g/". Mtoto anasema "dog". Badilishaneni zamu na mtoto wako.	Mfanye mtoto wako atafute vitu kwenye nyumba yako ambavyo vina sauti fupi ya /o/ (kwa mfano "octopus").	Mfanye mtoto wako asome kwa sauti kubwa pamoja nawe. Ongea kwa kasi sawa kama unayotumia katika mazungumzo.	Chagua neno kutoka kwenye wimbo wa mwezi huu (Humpty Dumpty). Mfanye mtoto wako ashiriki maana.	Cheza kwa kutumia vitalu au vipande. Ni njia ngapi zinaweza kutoa kumi kwa kutumia rangi mbili za vipande? Kwa mfano, nyekundu 2 na bluu 8.	Msaidie mtoto wako kutumia mfuko wa karatasi wa chakula cha mchana au soksi kutengeneza karagosi na asimulie hadithi.
Wiki ya 5	Fundisha mtoto wako kusikiliza kwa ustadi maneno ya kidokezo. Kwanza anga ikawa na giza. Kisha umeme ukaangaza anga. Kisha, matone ya mvua yalianza kuanguka. Ili waweze kusema tena hadithi.	Mfanye mtoto wako kuigiza mashairi ya watoto kwa kutumia vifaa kutoka nyumbani au pamoja na vitu vinavyotengenezwa na mtoto wako.	Onyesha mtoto wako neno na ubadilisha vokali ya kati ili kutengeneza neno jipya. Mfanye mtoto wako afikirie neno hilo (kwa mfano, "neno ni "sat", badilisha/a/ kuwa /l/ neno hilo ni nini?" Mtoto anasema "sit".)	Andika tamthilia fupi na mtoto wako akumbuke mistari na kisha aigize.	Unapomtembeza mtoto wako, mwonyesha neno jipya kutoka kwa kitu unachoweza kuona, kunusa au kujaribu.	Muulize mtoto wako ni ipi kati ya vifaa vyake vya kucheza ni nzito zaidi? Unajua? Ni ipi kati ya vifaa vyako vya kucheza ni ndefu zaidi? Ni ndefu kwa kiasi gani? Lainisha vifaa vyako vya kuchezea kulingana na ukubwa.	Vaa nguo vya kujinga baridi na kisha muende matembezi katika majira ya baridi. Muulize mtoto wako "Unaona nini nje?" Andika kuhusu hilo.

MAHALI PATOKAPO MSAADA WA NDANI: Ingham County ina mengi ya kutoa, hakuna kalenda moja inaweza kushughulikia yote! Tumia "Fun Things To Do in Lansing" kuangalia shughuli mbalimbali na maeneo katika Ingham County ambayo familia yako inaweza kutembelea katika www.lansingfamilyfun.com.

KUIMBA NA KUCHEZA, INAFURAHISHA SANA

Muziki kwa kweli ni wa kila mtu! Mtoto wako atapenda kusikia sauti yako bila kujali jinsi unavyoimba. Hujenga ujuzi wa kusoma na kuandika kupitia muziki wenye nyimbo na mashairi. Hii husaidia watoto wadogo kutambua sauti moja, mifumo na maneno ya kawaida wakati wa kuendeleza lugha ya kunena. Ongeza sauti!

Shairi/Wimbo wa mwezi huu: Little Boy Blue

Little Boy Blue, come blow your horn.
The sheep's in the meadow,
The cow's in the corn.
But where is the boy who looks after the sheep?
He's under a haystack, fast asleep.
Will you wake him? No, not I!
For if I do, he's sure to cry.

Shughuli

Unaweza kupata maneno katika shairi hili yanayoanza na "bl-"
Maneno mengine mangapi ya bl- unaweza kufikiria?
Maneno gani huisha na "-eep"? Unaweza kufikiri ngapi?
Mvulana ambaye anachunga kondoo yuko wapi?
Soma shairi hili tena, lakini tumia rangi unayopenda.

FEBRUARI

Pamoja na mtoto wako, angalia PBS Parents ili kujifunza maonyesho ya elimu yaliyolenga "Singing & Dancing": Kampuni ya Umeme, <http://www.pbs.org/parents/electriccompany/home/>.

	JUMAPILI (ufahamu)	JUMATATU (ufahamu wa fonemi)	JUMANNE (foniki)	JUMATANO (usemaji)	ALHAMISI (msamiatia/ utafiti wa neno)	IJUMAA (uwezo wa kwanza wa kuhesabu nambari)	JUMAMOSI (kuandika)
Wiki ya 1	Pamoja na mtoto wako, angalia maelezo katika hadithi na uone ikiwa yanaweza kutokea au la". Naweza kuja shuleni kwa kutumia basi ya shule, lakini sikuweza kuja kwenye dragoni ya kijani".	Imba au ucheze wimbo wa kusafisha na uhimize mtoto wako kujiunga na wewe!	M ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "M" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /m/ kama vile "mouse".	Soma shairi la mwezi huu (Little Boy Blue). Unapoona kikomo, punguza sauti yako. Unapoona alama ya swali, ongeza sauti yako.	Onyesha mtoto wako maneno mapya: Wimbo Chombo Imba Densi	Nambari za siku ya leo ni 6 na 14. Mfanye mtoto wako afanye mazoezi ya kuandika na kuchora nambari hizi. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata leo!	Pamoja na mtoto wako, andika orodha ya mambo mtakayotafanya leo. Ziondoe kwenye orodha wakati wote wa siku.
Wiki ya 2	Hadithi za kweli zinaweza kutokea kwa hakika; njozi haiwezi kutokea katika maisha ya kweli. Angalia maelezo katika hadithi pamoja ili kuamua kama ni kweli au njozi.	Mpe mtoto wako sauti ya kusikiliza muziki ukiendelea kucheza. Kwa mfano, ngoma, kengele, chombo cha kupulizwa.	Imba shairi la vina la "She sells sea shells down by the sea shore". Mfanye mtoto wako apige makofi au kuruka kila wakati anasikia neno lenye /sh/ mwanzo.	Tamka neno fupi la /i/ (kwa mfano "igloo", "iguana"). Tazama idadi ya maneno mafupi ya /i/ ambayo mtoto wako anaweza kufikiria katika dakika 3. Fanya vivyo hivyo na vokali zingine.	Msaidie mtoto wako kusimulia hadithi kuhusu wakati ulipokuwa unafurahia muziki.	Imba nyimbo zenye nambari pamoja na mtoto wako (5 little monkeys). Uliza nambari hizi zinabadilikaje wimbo unapoendelea kuimba? Tumia vidole vyako kuonyesha nambari.	Msaidie mtoto wako kutengeneza kadi na kumpa mtu maalum.
Wiki ya 3	Unapoendelea kusoma hadithi na mtoto wako uliza maswali ili kuamua kama hadithi ni ya njozi au ya uwongo. Hiyo inaweza kutokea katika maisha ya hakika? Unajuaje?	Tumia vitu vya kawaida kama vyombo vya muziki (kwa mfano kitambaa cha karatasi, sufuria na kijiko). Uliza mtoto wako kutofautisha sauti anazotamka (grrr, whoosh, whaa, mmm).	N ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "N" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /n/ kama vile "nest".	Wakati mtoto wako anasoma, mhimize kuunganisha maneno badala ya kusoma neno kwa neno. Wakati anapata kikomo, atulie kabla ya kusoma sentensi sentensi inayofuata.	Fanya mchezo kwa kutumia maneno kutoka wiki ya kwanza. Msaidie mtoto wako kuorodhesha mifanano na tofauti au utazame nani anayeweza kufikiria maneno au maana inayolingana zaidi.	Umbo la siku ya leo ni pembedatu. Mfanye mtoto wako achore pembedatu. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata pembedatu leo!	Msaidie mtoto wako kufundisha mtu mwingine jinsi ya kuunda pembedatu. Unafanya nini kwanza? Ifuatayo? Ya mwisho?
Wiki ya 4	Mwambie mtoto wako aandike hitimisho, au ang'amue zaidi kuhusu wahusika na matokeo katika hadithi kwa kutumia kile unachokijua pamoja na ushahidi kutoka kwa hadithi.	Cheza wimbo na uulize mtoto wako kusikiliza sauti ya herufi au neno lengwa. Aanaipoisikia, mtoto wako apige makofi.	Pamoja na mtoto wako, fikiria maneno ambayo yana sauti fupi ya /u/ kama vile "umbrella". Andika maneno mkiwa pamoja na usome orodha.	Onyesha jinsi ya kupumzika kidogo wakati unaweza kuona koma katika sentensi. Mfanye mtoto wako arudie.	Chagua neno kutoka kwenye wimbo wa mwezi huu. Mfanye mtoto wako ashiriki maana.	Uliza kama mtoto wako anaweza kuhesabu juu au chini kwa 1? 10? 5? Tunga wimbo mkiwa pamoja mkiendelea kuhesabu!	Mfanye mtoto wako aandike maneno ya wimbo anaoupenda. Piga mstari kwa maneno yote yanayolingana.
Wiki ya 5	Fanya mazoezi ya kuandika hitimisho. Mwambie mtoto wako afikirie kwamba rafiki huenda pwani siku nzima na anarudi akiwa na uso nyekundu. Nini kilitokea?	Mfanye mtoto wako aongeze ishara za mkono na mienendo ya mwili kwa wimbo anaofahamu.	Pamoja na mtoto wako, toa maneno mengi iwezekanavyo kwa herufi VALENTINE.	Mfanye mtoto wako asome maneno ya nyimbo anazopenda. Unda kitabu cha wimbo!	Unapomtembeza mtoto wako, mwonyeshe neno jipya kutoka kwa kitu unachoweza kuona, kunusa au kujaribu.	Sikiliza wimbo unaohesabu juu au chini. Mtoto wako anaweza kuimba wimbo kuanzia nyuma?	Msaidie mtoto wako kuunda orodha ya miezi ya mwaka. Chora mduara kwa maneno yote yanayoisha na -er.

KUSOMA KWA SAUTI

Elimu ya kusoma na kuandika kuanza wakati wa kuzaliwa! Kuwasomea Watoto kwa sauti ni mojawapo ya shughuli muhimu zaidi za kukuza ufahamu na stadi zinazohitajika ili kwa mafanikio ya kusoma. Watoto katika umri huu husikiliza hadithi ndefu zaidi, lakini usisahau kufanya hadithi hizo kuwa za kufana na ingiliani. Vitabu vyenye maneno na picha nyingi za aina tofauti zitaunda msamiati na ufahamu wa dhana mpya.

Tulia na kitabu kizuri!

Shairi/Wimbo wa mwezi huu: Little Bo Peep

Little Bo Peep has lost her sheep,
And doesn't know where to find them.
Leave them alone, And they'll come home,
Wagging their tails behind them.

Shughuli

Unaweza kufikiria maneno magapi ambayo yana sauti ndefu ya /e/ kama vile "sheep"? Maneno gani huanza na "th-"? Ni sauti gani ambayo herufi "th-" hutoa katika maneno hayo? Ni nini kingine ambacho Little Bo Peep anaweza kupoteza? Unaweza kuandika tena shairi hili kwa kutumia kitu hicho?

Pamoja na mtoto wako, angalia PBS Parents ili kutazama maonyesho ya elimu yaliyolenga "Reading Aloud": The Cat in the Hat, <http://www.pbs.org/parents/catinthehat/>.

MACHI

	JUMAPILI (ufahamu)	JUMATATU (ufahamu wa fonemi)	JUMANNE (foniki)	JUMATANO (usemaji)	ALHAMISI (msamiati/ utafiti wa neno)	IJUMAA (uwezo wa kwanza wa kuhesabu nambari)	JUMAMOSI (kuandika)
Wiki ya 1	Msaide mtoto wako kuunda hitimisho: <i>Baba yangu alikuwa akioka biskuti. Alishika sufuria kwa mikono wake. Kisha akapiga kelele. Ni nini kilichotokea?</i>	Mpe mtoto wako neno kabla ya kusoma. Anaposikia neno anaweza kupiga makofi, kupiga miayo au kuonyesha uso ya upuzi.	O ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/ choreni "O" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /o/ kama vile "ostrich".	Msomee mtoto wako kwa sauti ili kutoa mfano wa kusoma kwa ufasaha. Je, unatafuta majina ambayo watoto hupenda? Tembelea whatdowedoallday.com .	Mwonyeshe mtoto wako maneno mapya: Kitabu Mhusika Mpangilio Hadithi	Msaide mtoto wako wako lengo la vitabu ambavyo anafikiria anaweza kusoma mwezi huu. Hesabu ni vitabu vingapi ambavyo anavisoma kila wiki na uviongeze mwisho wa mwezi!	Msomee mtoto wako "The Very Hungry Caterpillar". Msaide kuandika toleo jipya la hadithi pamoja na vyakula ambavyo anaweza kula.
Wiki ya 2	Mweleze mtoto wako kwamba watu na wanyama katika hadithi hujulikana kama wahusika. Waandishi kwa kawaida hutoa majina na kuelezea wahusika muhimu katika hadithi zao.	Muda wa hadithi katika familia. Kila mwanachama achague kitabu kinachopendekezwa, shairi au kina za watoto na mzisome pamoja.	Mtoto wako atamke neno hilo unapokuwa ukibadilisha sauti ya mwanzo. Kwa mfano, "spring", ondoa /s/, neno ni? Mtoto atasema "ring".	Wakati unasoma hadithi pamoja na mtoto wako leo, onyesha alama za vituo zinazosaidia kujieleza kama vile alama za maswali, alama za mshangao na alama za nukuu.	Msaide mtoto wako kuunda na kuhadithia hadithi ya mtu anayefurahia kitabu.	Nambari za siku ya leo ni 7 na 13. Mtoto wako afanye mazoezi ya kuandika na kuchora nambari hizi. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata nambari hizo leo!	Msaide mtoto wako kuandika kuhusu kitu ambacho anapenda kufanya wakati wa majira ya kuchipua.
Wiki ya 3	Unaposoma hadithi pamoja na mtoto wako, fahamu kila mhusika kwa kulenga kile ambacho kila mhusika anasema, anafanya, na anahisi.	Baada ya kumsomea mtoto wako hadithi, chagua maneno yenye sauti 3. Mwambie mtoto wako sauti /d/ /o/ /g/ na umfanye aseme neno "dog".	P ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/ choreni "P" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /p/ kama vile "pig".	Elezea mtoto wako jinsi ya kutumia alama za vituo ili kuonyesha jinsi sauti yako inavyobadilika unaposoma kwa kila alama.	Fanya mchezo kwa kutumia maneno kutoka kwa wiki ya kwanza. Mtoto wako aorodheshe mifanano na tofauti au uone ni nani anayeweza kufikiria maneno au maana inayolingana zaidi.	Umbo la siku ya leo ni mraba. Mtoto wako achore mraba. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata mraba leo!	Msaide mtoto wako mwingine jinsi ya kuunda mraba. Unafanya nini kwanza? Ni nini kinafuata? Cha mwisho?
Wiki ya 4	Unaposoma hadithi pamoja na mtoto wako, uliza maswali kuhusu wahusika. <i>Nani aliye kwenye hadithi? Ni nini unachoweza kukumbuka kuhusu wahusika?</i>	Baada ya kusoma hadithi, chagua maneno yenye sauti 3-4. Mwambie mtoto wako neno hilo na umfanye aseme sauti hizo. Kwa mfano "dog", mtoto atasema /d/o/g/.	Mtoto wako atafute vitu nyumbani vinayoanza na sauti ya /ch/.	Soma vitabu kadhaa kwa sauti kuhusu mada hiyo sawa. Mtoto wako asome moja baada ya kukusikia ukisoma.	Chagua neno kutoka kwenye wimbo wa mwezi huu (Little Bo Peep). Mfanye mtoto wako ashiriki maana yake.	Unapoendelea kusoma kitabu, muulize mtoto wako ni vipengee vingapi viko kwenye ukurasa. Angalia kama unaweza kujua kwa kuangalia tu badala ya kuhesabu.	Mtoto wako asome kitabu anachokipenda Uliza, "Kwa nini unapenda kitabu hiki?" Mfanye amwambie mtu na kisha andika kuhusu hilo.
Wiki ya 5	Angalia kama mtoto wako anaweza kuwafanua wahusika katika hadithi kwa kutambua jinsi wanavyonekana na kutenda.	Chagua sentensi tofauti kutoka kwenye hadithi umwambie mtoto wako ahesabu idadi ya maneno unapoendelea kusoma sentensi .	Andika herufi/ maneno kwa kutumia kidole chako kwenye mgongo wa mtoto wako na umfanye akisie ulichoandika. Mtoto wako afanye vivyo hivyo kwako.	Soma tena hadithi unayopenda ukiruka neno muhimu, kisha pumzika ili mtoto wako aweze kujaza neno lililokosekana.	Unapomtembeza mtoto wako, mwonyeshe neno jipya kutoka kwa kitu unachoweza kuona, kunusa au kujaribu.	Msaide mtoto wako kulinganisha nambari katika kitabu. Ni ukurasa gani unao mambo ya muhimu saana? Kidogo zaidi?	Pamoja na mtoto wako tengeneza orodha ya vitabu vyote ulivyosoma mwezi huu. Mfanye aweke nyota kando ya vitu anavyovipenda zaidi.

KUJARIBU, KUUNDA NA KUTATUA TATIZO

STEAM ni elimu inayolenga Sayansi, Teknolojia, Uhandisi, Sanaa, na Hisabati.

Sayansi iko kila mahali—kutoka kwa wanyama, mimea na ulimwengu wa asili, hadi kwa afya na lishe, kwa zana na mashine, na zaidi! Kwa kawaida watoto hutaka kujua kuhusu ulimwengu wao na sayansi uhimiza upendo wao wa utafutaji. Watoto wadogo hutumia mchakato ywa kujaribu na kukosea, sehemu muhimu ya sayansi. Watu wazima wanaweza kuhamasisha udadisi kwa kuuliza maswali na kuruhusu watoto kuchunguza uwezekano mbalimbali.

Unafikiria hiyo hufanya kazi aje?

Kwa nini unafikiri twiga zina shingo ndefu?

Ni chombo kigani kinachoweza kutusaidia kufanya kazi hii?

Ni nini kitakachofanyika kwa vidonge hivi vya barafu tunapoviweka kwenye maji moto?

Shairi/Wimbo wa mwezi huu: Five little monkeys

Five little monkeys jumping on the bed,
One fell down and bumped his head,
Mama called the doctor and the doctor said,
"No more monkeys jumping on the bed!"
(Rudia na 4, 3, kwk)

Shughuli

Unaweza kufikiria maneno zaidi ambayo yanalingana na kitanda?
Unaweza kuimba aje wimbo huu kuanzia mwisho?
Nambari zitaendelea kuwa kubwa au ndogo unapoendelea kuimba?

Pamoja na mtoto wako, chunguza PBS Parents ili utazame maonyesho ya elimu yanayolenga Kujaribu, kuunda na kutatua tatizo: *SciGirls*, <http://www.pbs.org/parents/scigirls/>; na *Curious Crew*, <https://www.pbs.org/show/curious-crew/>.

APRILI

	JUMAPILI (ufahamu)	JUMATATU (ufahamu wa fonemi)	JUMANNE (foniki)	JUMATANO (usemaji)	ALHAMISI (msamiati/ utafiti wa neno)	IJUMAA (uwezo wa kwanza wa kuhesabu nambari)	JUMAMOSI (kuandika)
Wiki ya 1	Soma kitabu cha maelezo pamoja na mtoto wako. Onyesha vichwa, maneno koza, picha na maelezo mafupi.	Mpe mtoto wako sauti mbili. Kuwa na mfuko kwa kila sauti na umfanye mtoto wako aweke vitu vinavyoanza/vinavioisha na sauti hiyo katika mfuko sahihi.	Q ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "Q" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /q/ kama vile "quilt".	Hakuna alama ya kituo mwisho wa mstari? Sentensi inaendelea kwenye mstari unaofuata na macho yako huenda kwa haraka bila kupumzika. Angalia kama unaweza kupata hii kwenye kitabu.	Mwonyesha mtoto wako maneno mapya: Kielelezo Taarifa Sababu Tokeo	Nambari za siku ya leo ni 8 na 12. Mfanye mtoto wako afanye zoezi la kuandika na kuchora nambari hizi. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata nambari hizo leo!	Msaidie mtoto wako kuandika hadithi na ukweli kuhusu mnyama anayempenda.
Wiki ya 2	Soma kitabu chenye yaliyomo na kielezo. Mwonyesha mtoto wako jinsi kinaweza kumsaidia kupata kile anachokitafuta.	Nendeni kwenye matembezi ya kusikiliza. Ruhusu mtoto wako kuchagua sauti yenye herufi kama vile /t/. Kisha mtafute vitu vinavyoanza/vinavioisha na /t/.	Mfanye mtoto atamke neno unapobadilisha sauti ya mwanzo. Kwa mfano badilisha mat kuwa fat kuwa sat kuwa bat kuwa cat.	Toa mfano wa kusoma kwa usahihi na kwa kasi nzuri. Fanya sauti yako ipande na ishuke ni kama unazungumza unapokuwa ukimsomea mtoto wako.	Msaidie mtoto wako kusimulia hadithi kuhusu wakati alifurahia shughuli ya STEAM.	Pamoja na mtoto wako, kusanya mfuko wa vitu kutoka nje na uvipange kulingana na vitu vinahusiana kwa kawaida sawa.	Msaidie mtoto wako kuunda mchezo au ubadilishe mchezo wa kawaida. Andika maagizo mapya.
Wiki ya 3	Ongea kuhusu ufahamu wa awali kabla ya kusoma maandishi yenye taarifa. Weka kusudi la kusoma na uonyeshe mahusiano wakati na baada ya kusomea mtoto wako.	Keti chini madirisha yakiwa wazi, sikiliza sauti ya mazingira. Mfanye mtoto wako aeleze kile anachosikia.	R ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "R" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /r/ kama vile "rake".	Pamoja na mtoto wako, badilishaneni zamu kusoma kwa sauti wakati wa kulala. Watoto hufurahia muda huu maalum.	Unda mchezo kwa kutumia maneno kutoka wiki ya kwanza. Mfanye mtoto wako aorodheshe mifanano na tofauti au uone ni nani anayeweza kufikiria maneno au maana inayolingana zaidi.	Umbo la siku ya leo ni mstali. Mfanye mtoto wako achore mstali. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata mstali leo!	Msaidie mtoto wako kuunda kadi kwa mtu maalum.
Wiki ya 4	Kwa kutumia ufahamu wa awali unaweza kusaidia mtoto wako kujua anachopaswa kutarajia katika hadithi mpya. Muulize kile anachokifahamu kuhusu mada kabla ya kusoma.	Kusanya vitu na uviweke kwenye kikapu kilichofunikwa. Chungulia katika kikapu na utoe sauti za kitu hicho. Mtoto wako anataja jina la kitu hicho. Kwa mfano /s/ /o/ /c/ /k/, mtoto wako atasema "sock".	Tamka sauti za herufi na umuulizie mtoto wako achore herufi zinazofanana katika "sugar" au "salt" kwenye sahani au trei.	Msomee mtoto wako maneno katika alama za nukuu, kwa namna ile ile mhusika anaweza kuisoma.	Chagua neno kutoka kwenye wimbo wa mwezi huu (Five Little Monkeys). Mfanye mtoto wako ashiriki maana yake.	Puliza viputo pamoja na mtoto wako. Ulipuliza viputo vingapi? Mtoto wako alipuliza viputo vingapi? Msaidie mtoto wako kuongea au kuondoa nambari hizo.	Mtoto wako achore picha yake mwenyewe na kisha aweke lebo (kichwa, kinywa, kwk).
Wiki ya 5	Kabla ya kusoma hadithi yenye taarifa, muulize mtoto wako kile anachokitaka kujua na kile alichojifunza baadaye.	Tumia vitu vya kawaida kama vyombo vya muziki. Uliza mtoto wako atofautishe sauti ambazo vyombo hivyo vinatoa (grrr, whoosh, whaa, mmm).	Chagua picha kutoka kwenye gazeti au katalogi. Andika jina la picha na umfanye mtoto wako aseme sauti ya mwisho.	Sikiliza mtoto wako akisoma na uonyeshe maneno yoyote aliyoruka au alisoma vibaya.	Unapomtembeza mtoto wako, mwonyesha neno jipya kutoka kwa kitu unachoweza kuona, kunusa au kujaribu.	Jaza beseni ya maji na umfanye mtoto wako ajaribu kama kifaa cha kuchezea kitazama au kitealea. Panga vifaa vya kuchezea na uhesabu ni ngapi vilivyozama na ni ngapi vilivyoenea.	Mfanye mtoto wako achague kitu kimoja alichokifanya wiki hii na andika hadithi kuihusu.

MAHALI PATOKAPO MSAADA WA NDANI: MSU Science Festival ni mfululizo wa ajabu wa matukio ya siku mbalimbali ambao huangazia maeneo ya Sayansi, Teknolojia, Uhandisi, Sanaa, na Hisabati (STEAM). Kwa ratiba kamili ya mwaka huu tembelea <https://www.sciencefestival.msu.edu>.

KUCHORA DUNIA

Sanaa ni daraja ya kujua kusoma na kuandika. Inawapa watoto fursa ya kuunda ujuzi wa kuandika na kusoma kupitia shughuli nzuri za mwendo, inaongeza kujiamini na inaruhusu watoto kuonyesha ufahamu wao. Sanaa huboresha stadi za watoto kufikiria zaidi na huwatia moyo wa kutumia mawazo yao.

Unda nafasi ambayo ni sawa kuchafua.

Shairi/Wimbo wa mwezi huu: Hey Diddle Diddle

Hey diddle diddle,
The cat and the fiddle,
The cow jumped over the moon.
The little dog laughed
To see such fun,
And the dish ran away with the spoon.

Shughuli

Unaweza kupata maneno mawili ambayo yana sauti ya /oo/ katikati?

Ni maneno mengine mangapi ambayo unaweza kufikiri ambayo yana sauti hiyo?

Ni chombo kigani cha muziki unachokipenda?

Badilisha shairi ili kujumuisha chombo chako unachokipenda.

Pamoja na mtoto wako, angalia PBS Parents ili kuona maonyesho ya elimu yanayolenga Uchoraji: Pinkalicious & Peterrific, <http://www.pbs.org/parents/pinkalicious/home/>.

MEI

	JUMAPILI (ufahamu)	JUMATATU (ufahamu wa fonemi)	JUMANNE (foniki)	JUMATANO (usemaji)	ALHAMISI (msamiati/ atafiti wa neno)	IJUMAA (uwezo wa kwanza wa kuhesabu nambari)	JUMAMOSI (kuandika)
Wiki ya 1	Eleza mtoto wako msuko ni kile kinachotokea katika hadithi, au matokeo muhimu zaidi. Uliza mtoto wako ni nini kilichotokea mwanzoni, katikati na mwisho wa hadithi.	Chagua sauti (kama vile /s/) na umfanye mtoto wako atengeneze kolagi kwa kukata picha zinazoanza/zinazoisha na sauti hiyo.	S ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni " S " mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /s/ kama vile "sun".	Badilishaneni zamu ya kusoma sentensi , aya au ukurasa na mtoto wako.	Mwonyeshe mtoto wako maneno mapya: Msanii Rangi Laini Umbo	Nambari ya siku ya leo ni 9 na 11. Fanya mazoezi ya kuandika na kuchora nambari hizi. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata nambari hizi leo!	Wiki ya Kuwathamini Walimu: Msaidie mtoto wako kutengeneza kadi ya shukrani kwa mwalimu wake.
Wiki ya 2	Muulize mtoto wako maswali kuhusu matukio katika hadithi. Itawasaidia kukumbuka kile alichosoma.	Msaidie mtoto wako kutengeneza kikaragosi cha soksi na kuipaa jina la kiupuzi: "Silly Sam, Tickely Tashawn, kwk" "kikaragosi" kinaweza kuuliza mtoto wako maswali.	Tumia herufi za sumaku kuunda maneno ya herufi tatu kwenye jokofu (cat). Mfanye mtoto wako asome na kuitumia katika sentensi .	Mfanye mtoto wako asome kitabu anachokipenda kwa rafiki, jirani, ndugu au jamaa.	Msaidie mtoto wako kusimulia hadithi kuhusu wakati ulipokuwa unafanya mradi wa sanaa.	Mfanya mtoto wako achore picha akitumia rangi 8 tofauti. Kisha hesabu rangi na utaje majina yao.	Mfanye mtoto wako aandike orodha ya vitu vyote ambavyo vinamfanya kuwa na furaha.
Wiki ya 3	Hadithi huwa na tatizo na suluhisho. Msaidie mtoto wako kugundua tatizo na jinsi lilivyotatuliwa.	Mfanye mtoto wako "alishie" kikaragosi chake cha soksi vitu au picha tofauti ambazo zina sauti sawa kabisa ya mwanzo, kati au ya mwisho.	T ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni " T " mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /t/ kama vile "toy".	Mfanye mtoto wako apange maneno kwa vifungu ambavyo vina maana anapokuwa akisoma. Soma kwa hisia!	Fanya mchezo kwa kutumia maneno kutoka wiki ya kwanza. Msaidie mtoto wako kuorodhesha vitu vinavyofanana na vitu tofauti au uone ni nani anayeweza kufikiria maneno au maana inayolingana zaidi.	Umbo la siku ya leo ni msambamba. Mtoto wako achore msambamba. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata msambamba leo!	Chagua herufi na umfanye mtoto atafute vitu vitano vinavyoanza na sauti ya herufi. Msaidie mtoto wako kuandika maneno hayo kwenye orodha.
Wiki ya 4	Msaidie mtoto wako kujifunza kuhusu mpangilio. Mpangilio ni mahali na wakati hadithi inafanyika.	Tumia vitu vya kawaida kutengeneze vyombo vya muziki. Uliza mtoto wako kutofautisha sauti ambazo vyombo hivyo vinatoa (grrr, whoosh, whaa, mmm).	Andika orodha ya maneno ambayo huanza na sauti ya /sh/. Someni orodha hiyo mkiwa pamoja. Angazia herufi zinazotoa sauti ya /sh/.	Andika ni maneno mangapi ambayo mtoto wako anaweza kuyasoma kwa kuangalia kwa mara ya kwanza. Fanya mazoezi na ujaribu kupitisha shabaha.	Chagua neno kutoka kwenye shairi ya mwezi huu (Hey Diddle, Diddle). Mfanye mtoto wako ashiriki maana.	Mfanye mtoto wako akusanye majani 10 kutoka nje. Zungumzia jinsi yanafuanana na jinsi ni tofauti. Yanatishie kwenye karatasi ili kutengeneza kazi ya sanaa!	Pamoja na mtoto wako, tumia herufi za sumaku ili kuendeleza herufi za maneno au majina ya wanafamilia kwenye jokofu.
Wiki ya 5	Mpangilio (muda na mahali) unaweza kuwa kweli au kitu cha uongo. Katika hadithi fulani, mpangilio ni muhimu kwa wahusika au msuko. Pamoja na mtoto wako, angalia maelezo ambayo huelezea kuhusu mpangilio.	Tumia picha kuuliza mtoto wako atambue vitu ambavyo vinavyoanza/vinavyoisha na sauti ya kwanza. (Kwa mfano /t/, /m/, /b/.)	Mkiwa pamoja fikirieni maneno yanayolingana na hope . Yaandike mkiwa pamoja. Je, yote yanaendeleza herufi za neno pamoja?	Baada ya mtoto wako kufanya mazoezi, tumia simu ya mkononi kuwachukua video wakati wanasoma. Mfanye afuatilie anavyosoma.	Unapokuwa ukimtembeza mtoto wako, mwonyeshe neno jipya kutoka kwa kitu unachoweza kuona, kunusa au kujaribu.	Uliza mtoto wako achore picha kutumia maumbo uliyojifunza mwaka huu. Sema jina la kila umbo kwa sauti kubwa.	Majira ya joto yanakaribia! Mfanye mtoto wako aandike kuhusu mambo anayopenda kufanya wakati wa majira ya joto.

MAHALI PATOKAPO MSAADA WA NDANI: Huu ni wakati mzuri wa kwenda nje kuangalia East Lansing Art Festival! East Lansing Art Festival Children's Arts Activity Area huwapa watoto na familia zao shughuli za kujifanyia, Sanaa za kutengeneza na kuchukua, warsha za jinsi ya kufanya vitu, na kutoa maonyesho ya moja kwa moja. Nenda kwenye tovuti hii ili upate maelezo mapya kabisa: <http://www.elartfest.com/#intro>.

KUVUMBUA JAMII YAKO!

Watoto wadogo wanapaswa kuvumbua jamii yao. Watoto hufaidika kutokana na kushiriki katika michezo wa kujianzishia na kutoka kwa mazoezi ya taratibu. Mazoezi haya hutoa nafasi ya kuendeleza ujuzi wa lugha simulizi na msamiati.

Tuende kwenye shani!

Shairi/Wimbo wa mwezi huu: Baa, Baa Black Sheep

Baa, baa, black sheep,
Have you any wool?
Yes, sir, yes, sir,
Three bags full;
One for the master,
And one for the dame,
And one for the little boy
Who lives down the lane.

Shughuli

Ni maneno gani yanayolingana na "wool"?
Tuseme unaweza kufikiria neno lingine ambalo linaanza na "bl"?
Badilisha shairi ili kujumuisha mnyama tofauti.

JUNI

Pamoja na mtoto wako, angalia PBS Parents ili utazame maonyesho ya elimu yanayolenga Kuvumbua Jamii Yako: SUPER WHY, <http://www.pbs.org/parents/superwhy/>; na WordGirl, <http://www.pbs.org/parents/wordgirl/parentsandteachers.html>.

	JUMAPILI (ufahamu)	JUMATATU (ufahamu wa fonemi)	JUMANNE (foniki)	JUMATANO (usemaji)	ALHAMISI (msamiati/ utafiti wa neno)	IJUMAA (uwezo wa kwanza wa kuhesabu nambari)	JUMAMOSI (kuandika)
Wiki ya 1	Mweleze mtoto wako kwamba wakati unafupisha, unaelezea kwa ufupi kile kinachotokea, au hadithi hiyo inahusu nini. Pamoja, fanyeni mazoezi ya kufupisha hadithi anayopenda.	Baada ya kusoma hadithi, chagua maneno yenye sauti 3-4. Mwambie mtoto wako neno na kisha aseme sauti yake. Kwa mfano unachagua "dog", mtoto atasema /d/o//g/.	U ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "U" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /u/ kama vile "uncle".	Mfanye mtoto wako afanye mazoezi ya kusoma hadithi hiyo moja ya maneno 100-200 mara kwa mara. Pima muda na uone maneno mangapi yaliyosomwa kwa usahihi kwa dakika.	Mwonyeshe mtoto wako maneno mapya: Nambari Kichwa Mwandishi Sentensi	Nambari za siku ya leo ni 0 na 10. Fanya mazoezi ya kuandika na kuchora nambari hizi. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata nambari hizo leo!	Mfungue macho mtoto wako na umpe chakula cha kuvutia (machungwa, peremende). Msaidie kuandika kuhusu alichoonja, alihisi, alinusa.
Wiki ya 2	Kusimulia hadithi tena huwasaidia wasomaji kukumbuka yale waliyoyasoma. Mfanye mtoto wako atambue matukio muhimu na kuyasema kwa utaratibu.	Mfanye kila mwanafamilia achague kitabu, shairi au kina cha watoto anachikipenda na mzisome pamoja.	Pamoja na mtoto wako, tafuteni maneno matatu mapya kwenye kitabu. Mfanye aandike maneno hayo na achore picha inayoelezea maana ya kila neno.	Soma tena hadithi ya kupendeza ukiruka neno muhimu, na ukipumzika ili mtoto wako aweze kujaza neno linalokosekana.	Simulia hadithi kuhusu wakati ulipokuwa ukicheza kwa kutumia maneno.	Onyesha mtoto wako mkono wa dakika na saa kwenye saa. Pamoja, fanyeni zoezi la kusema muda wa saa na nusu saa.	Msaidie mtoto wako kutengeneza kitabu kuhusu ishara za barabara. Mfanye achore ishara kwenye kila ukurasa na kisha uandike ishara hiyo inakuambia ufanya.
Wiki ya 3	Elezea mtoto wako kwamba maneno kama vile <i>first</i> , <i>next</i> , na <i>last</i> ni maneno msingi kuhusu utaratibu wa matukio katika hadithi. Mfanye ajaribu kwa kutumia hadithi aliyosoma hivi karibuni.	Ongeza sauti kwa maneno na kisha umfanye mtoto wako aseme neno kwa kasi ya kawaida. Anza na sauti za maneno mbili kisha endelee kwa maneno marefu Kwa mfano iiiitttt, mtoto atasema "it".	V ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "V" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /v/ kama vile "vest".	Mfanye mtoto wako afanye mazoezi ya kutofautisha ukubwa na toni za sauti yake ili kufanya kusoma kuvutie zaidi.	Unda mchezo kwa kutumia maneno kutoka wiki ya kwanza. Mfanye mtoto wako aorodheshe mifanano na tofauti au uone ni nani anayeweza kufikiria maneno au maana inayolingana zaidi.	Umbo la siku ya leo ni mduara dafu. Muulize mtoto wako achore mduara dafu. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata mduara dafu leo!	Msaidie mtoto wako kuandika kuhusu watu na maeneo tofauti ambayo ni sehemu ya jamii yako.
Wiki ya 4	Mfanye mtoto wako afanye mazoezi ya kusimulia upya hadithi katika sentensi chache.	Tumia "robot talk" kusema shairi la watoto. Mtoto wako husikia sauti zilizotenganishwa kisha kuziweka pamoja. Kwa mfano unasema /s//i//t/ mtoto atasema sir.	Mfanye moto wako atamke neno unapokuwa ukibadilisha sauti ya mwanzo. (Kwa mfano <i>spring</i> kuwa <i>ring</i> kuwa <i>sing</i> kuwa <i>thing</i> .)	Soma maneno ya kila mhusika unapokuwa ukifikiria vile mhusika angesema.	Chagua neno kutoka kwenye shairi la mwezi (Baa, Baa, Black Sheep). Mfanye mtoto wako ashiriki maana yake.	Msaidie mtoto wako achore madhari na kukata mduara 2. Kata mduara mmoja kwa nusu mbili ya kufanana. Kata mduara mwingine katika vipande 4 sawa. Zungumza tofauti katika vipande viwili na vinne.	Mfanye mtoto wako asome hadithi isiyo ya uongo (ya kweli). Andika orodha mpya ya maneno uliyojifunza.
Wiki ya 5	Mwambie mtoto wako kwamba wasomaji wazuri hufuatilia kile wanachosoma ili kukumbuka hadithi.	Mfanye mtoto wako atenganishe majina ya familia na ya marafiki katika vipande akiendelea akizisema kwa sauti kubwa. (Kwa mfano Jon-a-thon)	Fikiria maneno yanayolingana na make . Yaandike mkiwa pamoja. Je, yote yanatamkwa kwa njia sawa?	Msaidie mtoto wako kusoma shairi mara 3-4 hadi uweze kuisoma vizuri na kwa kuonyesha.	Unapokuwa unamtembeza mtoto wako, mwonyeshe neno jipya kulingana na kitu ulichokiona, ulichokinusa au ulichokijaribu.	Pamoja, linganisha vitu katika maisha halisi kwa kutumia chini au zaidi ya kitu fulani. (Kwa mfano kulinganisha nambari ya vyumba vya juu na chini.)	Msaidie mtoto wako kuandika kadi ya shukrani kwa msaidizi wa jamii na kuiwasilisha kwake.

MAHALI PATOKAPO MSAADA WA NDANI: Hakikisha umeangalia tukeo la Be A Tourist In Your Own Town kwenye Lansing mwezi huu! Siku hii huwaruhusu washiriki wa tukeo kutembelea Zaidi ya vivutio themanini vya taifa na safari maalum za siku moja ambazo zinajumuisha: Impression 5 Science Center, Potter Park Zoo, the State Capitol Building, the Michigan History Center na mengi zaidi! Tembelea <http://www.lansing.org/events/be-a-tourist/> kwa habari zaidi.

KUELEWA NA KUTUMIA NAMBARI

Kuzungumzia kuhusu hisabati huunda ustadi wa lugha. Watoto hukuza ustadi wa kusoma na kuandika wakifikiria kuhusu maneno humanisha nini na kuamua ni maneno gani yanelezea vizuri vitu na hali fulani. Hisabati ni muktadha bora katika kujadili kwa usahihi kabisa maana mazito ya maneno. Mojawapo ya utabiri bora zaidi wa mafanikio ya baadaye katika hisabati ya shule ni jinsi watoto wanavyoelewa na kusimulia hadithi. Hesabu na kujua kusoma na kuandika: vitu viwili vya nguvu!

Shairi/Wimbo wa mwezi huu: The Itsy Bitsy Spider

The itsy bitsy spider
Climbed up the water spout.
Down came the rain
And washed the spider out.
Out came the sun
And dried up all the rain.
And the itsy bitsy spider climbed up the spout again.

Shughuli

Maneno gani yanalingana na "spout"? Ni maneno gani yana sauti ya /ou/?
Maneno gani mengine ambayo unaweza kufikiri huanza kwa "sp-"?
Ni aina gani ya mdudu unaompenda? Badilisha shairi kwa kutumia mdudu unaompenda!

JULAI

Pamoja na mtoto wako, angalia PBS Parents ili kutazama maonyesho ya elimu yanayolenga Kuelewa na kutumia Nambari: *Cyberchase*, <http://www.pbs.org/parents/cyberchase/>; *Peg + Cat*, <http://www.pbs.org/parents/peg/>; na *Odd Squad*, <http://www.pbs.org/parents/oddsquad/home/>.

	JUMAPILI (ufahamu)	JUMATATU (utambuzi wa fonemi)	JUMANNE (foniki)	JUMATANO (usemaji)	ALHAMISI (msamiati/ utafiti wa neno)	IJUMAAA (uwezo wa kwanza wa kuhesabu nambari)	JUMAMOSI (kuandika)
Wiki ya 1	Unaposoma hadithi, mfanye mtoto wako afuatilie wahusika ya hadithi, nini wanachofanya, kwa nini wanafanya kile wanachokifanya, na jinsi mambo yanavyotokea.	Mwambie mtoto wako apaze sauti kubwa nambari zinazoanza/kuishia kwa sauti /t/, "ten, twelve, twenty". Rudia kwa kutumia sauti tofauti.	Mfanye mtoto wako afikirie maneno yanayolingana na sleep . Msaidie mtoto wako kuandika maneno hayo. Uliza mtoto wako ikiwa maneno hayo yametajwa kwa njia moja.	Mfanye mtoto wako asome kitabu kisichokuwa cha kubuni. Soma sehemu hizo tena ili kuongeza ufasaha na ufahamu.	Mwonyeshe mtoto wako maneno mapya: Panga Sawa Nambari Kuongeza	Nambari za siku ya leo ni 20 na 30. Mfanye mtoto wako ajizoeze kuandika na kuchora nambari hizi. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata nambari hizo leo!	Mfanye mtoto wako ahesabu hadi 10 (au juu zaidi) na kuandika muundo wa neno wa kila nambari.
Wiki ya 2	Mfanye mtoto wako akumbuke mahali na wakati hadithi ilifanyika. Soma tena ili usaidie kuvumbua maelezo.	Msaidie mtoto wako, kufikiria maneno 10 ambayo yanalingana au yana sauti sawa na ya mwanzo, katikati au mwisho na neno "glad".	W ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni " W " mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /w/ kama vile "water".	Kipindi cha Choral Read Aloud Chagua kitabu ambacho ni rahisi kwa mtoto wako kusoma. Mfanye mtoto wako asome kwa sauti kwa kasi moja na wewe.	Mfanye mtoto wako asimulie hadithi kuhusu taswira au picha.	Kusanya mawe nje. Uliza mtoto wako "ni makundi mangapi ya 2 unaweza kutengeneza? Ni makundi mangapi ya 3? Na makundi ya 4? Je, kuna mawe yaliyobaki?"	Uliza mtoto wako, "Ni maneno mangapi ambayo unaweza kuyafikiria ambayo yanaanza na herufi sawa kama jina lako la kwanza? Yaandike na kisha uhesabu maneno hayo".
Wiki ya 3	Baada ya kusoma hadithi, uliza mtoto wako, "Ni nani aliyekatika hadithi? Ni nini kinatokea? Kwa nini kilitokea?"	Sema shairi hili pamoja na mtoto wako - "Riddle dee dee, riddle dee dee. Unaweza kuruka nambari ya silabi katika jina lako kwangu?" Mfanye mtoto wako aruke. Rudia kwa kutumia majina mengine.	Sema herufi-na-sauti. Mfanye mtoto wako aandike herufi hiyo au herufi ambazo zinafanana na sauti.	Mhimize mtoto wako asome tena na tena kitabu anachokipenda.	Pamoja na mtoto wako, fanya mchezo kwa kutumia maneno kutoka wiki ya kwanza. Andika orodha ya mifanano na tofauti au uone ni nani anayeweza kufikiria maneno au maana inayolingana zaidi.	Umbo la siku ya leo ni pembe sita. Msaidie mtoto wako kuchora pembe sita. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata pembe sita leo!	Msaidie mtoto wako kutengeneza kitabu kuhusu saa . Andika saa tofauti za siku na kile unachofanya wakati huo (mfano: 7:00 asubuhi- Ninaamka.)
Wiki ya 4	Omba ufafanuzi wa maswali ili uelewe vizuri kile ambacho mtoto wako anakisoma. Uliza maswali kabla, wakati na baada ya kusoma.	Sema shairi hili pamoja na mtoto wako - "Riddle dee dee, riddle dee dee. Unaweza kuruka nambari hii (inua vidole vyenu) kwa ajili yangu?" Mfanye mtoto wako aruke Rudia kwa kutumia herufi ingine ya vidole.	X ni nambari ya siku ya leo. Fuatisha/choreni " X " mkiwa pamoja. Andika nambari ambayo huishia na sauti ya /x/ kama vile "fox".	Pima muda mtoto wako akisoma hadithi fupi. Ichore mara nyingi.	Chagua neno kutoka kwa shairi la mwezi huu. Mfanye mtoto wako ashiriki maana yake.	Msaidie mtoto wako kuchora picha ili kuonyesha matatizo ya kutoa ambayo ulikumbana nayo kwa siku yako. (Ndani ya 10 kwa K, ndani ya 20 kwa darasa la kwanza).	Msaidie mtoto wako kujaza pengo. Wakati wa majira ya joto ninaona.... Wakati wa majira ya joto ninahisi.... Wakati wa majira ya joto ninaonja.... Wakati wa majira ya joto ninanusa.... Ninasikia ....
Wiki ya 5	Uliza mtoto wako maswali kwa kurudia kusoma na kutumia ushahidi kutoka kwa hadithi.	Sema neno na umfanye mtoto wako ahesabu nambari ya sauti katika neno.	Cheza mchezo kutumia maneno: Mfanye mtoto wako atamke neno unapobadilisha sauti za mwisho. Kwa mfano <i>flip</i> kuwa <i>flop</i> kuwa <i>flap</i> kuwa <i>flag</i> .	Himiza mtoto wako kusoma kwa usahihi na asiruke maneno. Toa maoni kwa makosa yao.	Unapokuwa ukimtembeza mtoto wako, mwonyeshe neno jipya kulingana na kitu ulichokiona, ulinusa au ulijaribu.	Uliza mtoto wako maelezo ya kuongeza na kuondoa. Muulize jinsi alivyoitatuwa na kama anaweza kufikiria mkakati mwingine. Tumia vitu kama inavyohitajika.	Pamoja na mtoto wako, andika orodha ya mambo ya kujifurahisha ya kufanya pamoja na kisha chagua moja ya kufanya leo.

MAHALI PATOKAPO MSAADA WA NDANI: Impression 5 Science Center ni mahali patokapo msaada wa ndani, pa muingiliano, ambapo huunga mkonomawazo ya kisayansi na hesabu kwa watoto wa umri wowote. Chunguza sifa za maji, unda kiputo kikubwa na furahia changamoto nyingine nyingi za ubunifu. Tembelea <https://impression5.org/> kwa orodha kamili ya mipango na maonyesha ya majira ya joto.

KUCHEZA NJE NI FURAHA

Kumbuka ukicheza nje ukiwa mtoto — hisia ya uhuru na kustaaajabu? Eneo lako la nje ni mazingira mazuri ya kusoma na kuandika ambapo watoto wanaweza kujaribu kwa kutumia lugha, herufi na maneno. Zungumzia kuhusu vitu vyote vipya unavyoviona na kuona nje—ndege, kuchakuro, mawingu, vijiti na mawe.

Sio madarasa yote yenye kuta nne!

Shairi/Wimbo wa mwezi huu: Mary Had a Little Lamb

Mary had a little lamb,
Its fleece was white as snow.
And everywhere that Mary went,
The lamb was sure to go.
It followed her to school one day,
Which was against the rules.
It made the children laugh and play
To see a lamb at school.

Shughuli

Unaweza kusema ni herufi gani hutoa sauti ya /o/ katika "snow and go"?
Ni tofautii kiviipi?
Ni neno gani katika shairi hili linaanza na "sn-"? Ni maneno gani mengine huanza na hiyo?
Unaweza kuunda shairi mpya kwa kutumia mnyama unayependa na jina lako?

AGOSTI

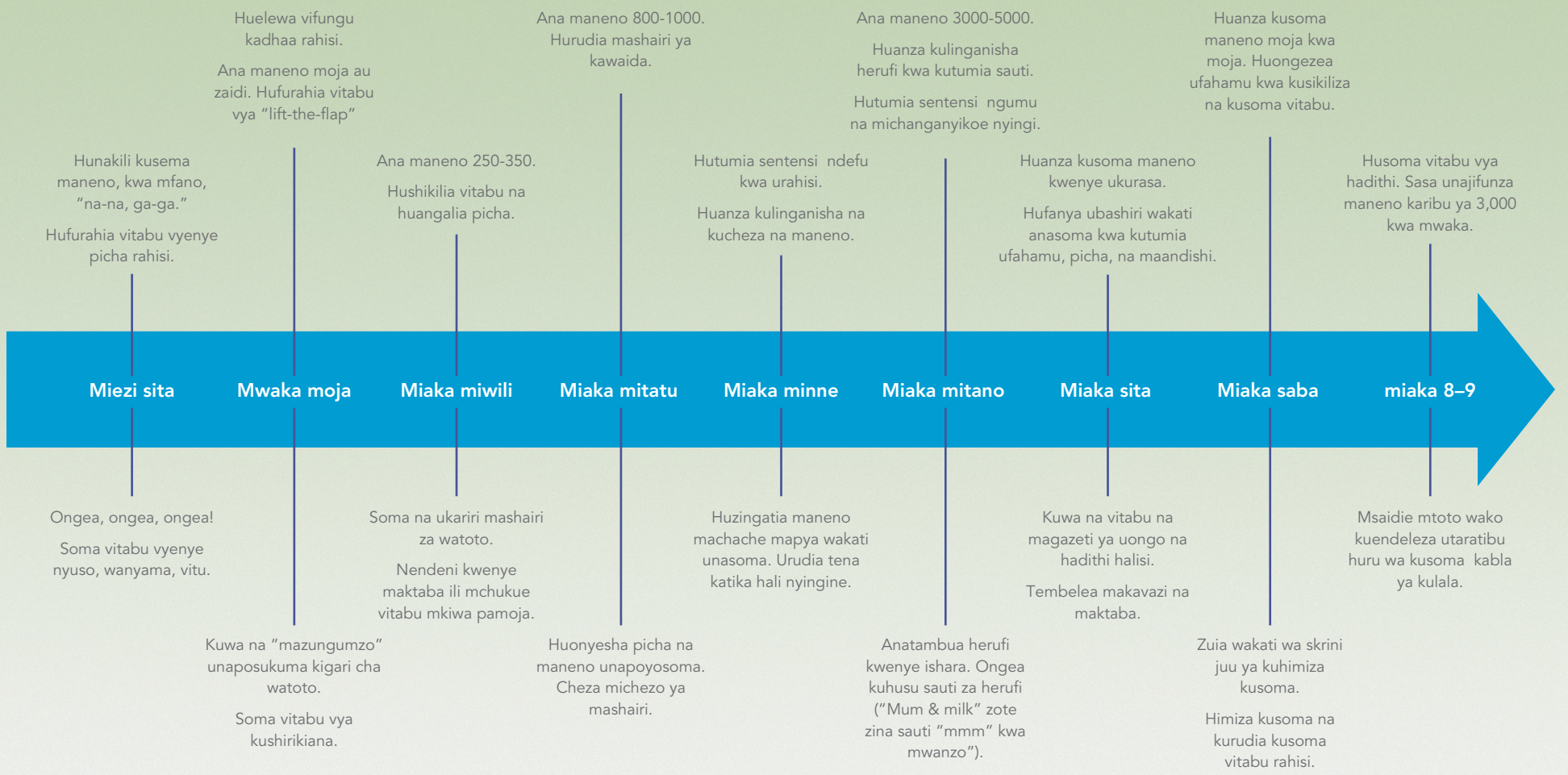
Pamoja na mtoto wako, angalia PBS Parents ili kuangalia maonyesho ya elimu yanayolenga Mchezo wa Nje: The Ruff Ruffman Show, <http://www.pbs.org/parents/ruff/home/>.

	JUMAPILI (ufahamu)	JUMATATU (utambuzi wa fonemi)	JUMANNE (foniki)	JUMATANO (usemaji)	ALHAMISI (msamiati/ utafiti wa neno)	IJUMAA (uwezo wa kwanza wa kuhesabu nambari)	JUMAMOSI (kuandika)
Wiki ya 1	Pamoja na mtoto wako, zungumzia kuhusu ukweli na maelezo ambayo yanaunga mkono dhana kuu katika hadithi.	Mfanye mtoto wako achague kitabu na ushiriki kitabu hicho na jirani mnapokuwa mnakisoma mkiwa nje.	Y ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "Y" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo huanza na sauti ya /y/ kama vile "yard".	Mfanye mtoto wako afanye mazoezi ya kusoma majina ya familia, wasomi na marafiki wake.	Mwonyesha mtoto wako maneno mapya: Wadudu Kuchakuro Mawingi Vijiti Mawe	Nambari za siku ya leo ni 40 na 50. Msaidie mtoto wako kuandika na kuchora nambari hizi. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata nambari hizo leo!	Pamoja na mtoto wako, nenda kuwinda mdudu! Ni mdudu wa aina gani unaweza kupata? Andika hadithi kuhusu kile ulichopata.
Wiki ya 2	Eleza mtoto wako kwamba wasomaji wanapopiga hadithi kichwani, hao huunda picha ya hadithi hiyo akilini mwao.	Nenda kwenye bustani na mtoto wako na ucheze "I Spy" kwa kutumia sauti. (Kwa mfano "Ninapeleleza kitu kwa kutumia maneno haya, /d/, /o/, /g/". Mfanye mtoto wako afanye hivyo.)	Msaidie mtoto wako afikirie maneno yanayolingana na hiki. Andika maneno mkiwa pamoja. Je, maneno yote yametajwa kwa njia sawa?	Ukiangalia ABC, ni sauti ngapi ambazo mtoto wako anaweza kusema kwa dakika moja? Mfanye mtoto wako arudie ili ajaribu kufikia muda wao wa kasi wa mwisho	Mfanye mtoto wako atoe hadithi kuhusu taswira au picha.	Msaidie mtoto wako kupima miti miwili kwa kutumia kamba. Uliza mtoto wako ni mti gani ilio mkubwa zaidi? Ni gani ndogo?	Msaidie mtoto wako kufanya zoezi la kuandika herufi kwa kutumia burashi ya maji na rangi kando ya barabara.
Wiki ya 3	Msaidie mtoto wako kufikiria hadithi kichwani kwa kutumia hisia zake. Jaribu kuona kile kinachotokea, kinanusa harufu, kinasikiliza sauti.	Mtoto wako anapokuwa akitulia, soma shairi la chekechea kwa sauti ya kunong oneza na umualika mtoto wako ajiunge.	Z ni herufi ya siku ya leo. Fuatisha/choreni "Z" mkiwa pamoja. Andika maneno ambayo yanaanza na sauti ya /z/ kama vile zebra kwa kutumia chokaa kando ya barabara.	Pamoja na mtoto wako, soma tena vitabu kuhusu shani za nje na maumbile chini ya miti.	Pamoja na mtoto wako, cheza mchezo wa alfabeti. Mtu mzima ataje herufi, na mtoto ajibu kwa neno linaloanza na herufi hiyo.	Umbo la siku ya leo ni pembenanne. Msaidie mtoto wako kuchora pembenane. Angalia ni maeneo mangapi unaweza kupata pembenane leo!	Pamoja na mtoto wako, nenda nje na mfunge macho yenyu. Sikilizeni sauti tofauti. Andika orodha ya kila kitu unachosikia.
Wiki ya 4	Mfanye mtoto wako afunge macho yake na aundae picha ya hadithi kichwani unapokuwa ukimsomea kwa sauti kubwa.	Nendeni kwenye matembezi ya kusikiliza. Mfanye mtoto wako achague sauti ya herufi na kutafuta vitu vinavyoanza/vinavioisha kwa sauti hiyo. Kwa mfano /k/ kitten, rock.	Pamoja na mtoto wako, cheza mchezo wa "Memory" au "Go Fish" ukitumia kadi za alfabeti.	Msaidie mtoto wako kuandika herufi kwenye kadi za karatasi. Ziweke nyumbani karibu na kitu ambacho "kinaanza" na sauti hiyo. B - book, C - coffee, L - lamp.	Pamoja na mtoto wako, chagua neno kutoka kwa shairi la mwezi huu (Mary Had a Little Lamb). Mfanye mtoto wako ashiriki maana yake.	Pamoja na mtoto wako, andika nambari kando ya barabara au barabara ya kuelekea nyumbani. Taja nambari, mfanye mtoto wako afuatilie nambari hiyo au nambari mbili zinazoongeza kuwa nambari ya awali.	Pamona na mtoto wako, tafuteni maumbo na miundo katika mawingu. Andika hadithi kuhusu hilo.
Wiki ya 5	Mfanye mtoto wako asome tena sentensi au hadithi wakati si sahihi. Uliza maswali ili kuchunguza ikiwa ameelewa.	"Ruka kwa kila Sauti". Sema neno na umfanye mtoto wako aruke kwa kila sauti katika neno wakati unasema sauti hiyo. Kwa mfano "fish", mruko 3 /f/i//sh/.	Mfanye mtoto wako afanye zoezi la kuchora na kuandika herufi katika krimu ya kunyoa au kitindamlo.	Ukiangalia ABC, ni sauti ngapi ambazo mtoto wako anaweza kusema kwa dakika moja? Mfanye mtoto wako arudie ili ajaribu kupitisha alama yake.	Unapokuwa ukimtembeza mtoto wako, mwonyesha neno jipya kulingana na kitu unaweza kuona, kunusa au kujaribu.	Pamoja na mtoto wako, nendeni mawindoni ili mtafute makundi ya nambari fulani. Rudia kwa kutumia nambari tofauti. Tambua ni vitu vingapi kwa jumla.	Msaidie mtoto wako kutengeneza kadi na uipatie mtu maalum.

MAHALI PATOKAPO MSAADA WA NDANI: Kucheza ni sehemu muhimu ya maendeleo ya afya na elimu ya mtoto mdogo. Kuna maeneo mengi katika Ingham County ambayo hutoa shughuli kwa familia kucheza na kutembelea pamoja na watoto wao; nyingi kati ya shughuli hizi hazilipishwi. Tembelea > ili kuona orodha ya matukio ya sasa. Pia unaweza kutembelea <http://www.wkar.org/community> kwa orodha ya matukio ya sasa.

SAFARI YA MSOMAJI ANAYEKUA KWA DARASA LA TATU

Muhtasari muhimu wa msomaji

Njia ambayo watu wazima wanaweza kuunga mkono lugha na kusoma kwa mtoto

Endeleza tabia ya kuzungumza na kusoma kuanzia kuzaliwa ili kuunga mkono ujuzi wa watoto. Imba nyimbo na mcheze michezo. Fafanua wanachosema ili kuongezea lugha yao, kisha simulia hadithi yako—kuhusu kilichotokea kwenye basi, kile ulichokiona kwenye habari, ulichokisikia kwenye kipindi ya redio— na uwahimiza wasimulie hadithi yao. Fanya kusoma iwe desturi. Watoto hufurahia kushikwa na kuongelehwa wakati wanagaalia vitabu vyenye picha rahisi. Watoto hupenda kuangalia picha wakati wa kuinua mifuniko na kugusa badala na kusikiliza mashairi. Watoto wenye umri wa miaka 4-9 hufurahia hadithi ndefu na kusoma mara kwa mara hadithi wanazozipenda na vitabu halisi. Fanya hatua ya kusoma vitabu vyenye hadithi kwa sauti kubwa—kusikiliza ni kazi ngumu kwa watoto kwa mara ya kwanza, lakini rahisi kwa mazoezi; ni muhimu kwa maendeleo wa lugha ya watoto kusikia hadithi njema ambazo ni zaidi ya uwezo wao wa kusoma. Pia ni furaha kubwa kwa wasaidizi na watoto sawa kusoma pamoja.

Chanzo: Lesaux, N., "Turning the Page: Refocusing Massachusetts for Reading Success". Miradi ya Watoto, 2010.

BAADHI YA MANENO MUHIMU YA KUFUHAMU

Wahudumu wa huduma ya watoto na walimu wanaweza kutumia baadhi ya maneno yafuatayo wakati wa kuzungumza na wewe kuhusu jinsi mtoto wako anajifunza kusoma. Utapata kwamba mengi kati ya maneno haya hutumiwa katika kalenda hii.

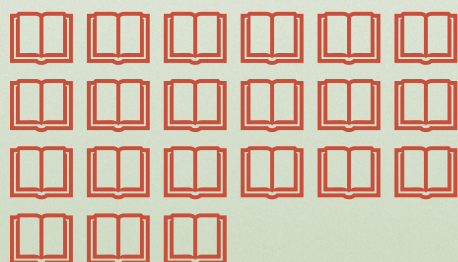
- **kichapishi cha mazingira (environmental print)**— Uchapishaji unaofanywa katika maisha ya kila siku, kama alama, mabango ya matangazo, lebo, na ishara za biashara.
- **kujifanya kusoma (pretend reading)**— Jaribio la watoto la “kusoma” kitabu kabla ya kujifunza kusoma. Kwa kawaida watoto hujifanya kusoma kitabu cha kawaida ambacho wamekariri kabisa.
- **kujifunza kusoma na kuandika kwa haraka (emergent literacy)**— Mtazamo kwamba kujifunza kusoma na kuandika huanza wakati wa kuzaliwa na kunahimizwa kupitia kushirikiana na watu wazima katika shughuli muhimu za kusoma na kuandika.
- **kujua kusoma na kuandika (literacy)**— Inajumuisha shughuli zote zinazohusisha na kuzungumza, kusikiliza, kusoma, kuandika, na kukubali lugha zote za kuongea na zilizoandikwa.
- **kuunganisha (blending)**— Kuweka pamoja sauti moja moja ili kutamka maneno yaliyosemwa.
- **lugha ya kuzungumza (spoken language)**— Lugha inayotumiwa kuzungumza na kusikiliza; ikilinganisha na lugha iliyoandikwa, ambayo ni lugha inayotumiwa kuandika na kusoma.
- **maandishi ya majaribio (experimental writing)**— Jitihada za watoto wadogo kujaribu kuandika kwa kuunda herufi za kujifanya na za kweli na kuchorachora,, na alama kwenye karatasi.
- **mchengo (segmentation)**— Kutengwa mazungumzo.
- **msamiati (vocabulary)**— Maneno ambayo tunapaswa kujua ili kuwasiliana vizuri. Msamiati wa maneno hurejelea maneno tunayotumia kwa kuzungumza au kutambua tunapozungumza. Msamiati wa kusoma hurejelea maneno tunayotambua au tunakutumia katika gazeti.
- **silabi (syllable)**— Sehemu ya neno ambayo ina vokali au, kwa lugha ya kuzungumza, sauti ya vokali (e-vent, news-pa-per, pret-ty).
- **tahajia kinyume (invented spelling)**— Angalia ukutazaji wa tahajia.
- **tahajia ya maendeleo (developmental spelling)**— Matumizi ya maelezo ya uhusiano kati herufi na sauti ili kujaribu kuandika maneno.
- **ufahamu wa elimu ya sauti (phonological awareness)**— Kuelewa kwamba lugha ya kuzungumza inajumusha sauti moja pekee na sauti tofauti. Kwa kuongezea “phonemes”, shughuli za uamsho za elimu ya sauti zinaweza kuhusisha kutumia mashairi, maneno, sentensi, na silabi.
- **ufahamu wa fonemi (phonemic awareness)**— Uwezo wa kutambua na kufanya kazi na sauti moja pekee katika lugha ya kuzungumza.
- **ufahamu wa kichapishi (print awareness)**— Kujua kuhusu kupiga chapa na vitabu na jinsi vinavyotumiwa.
- **ujuzi wa alfabeti (alphabetic knowledge)**— Kufahamu majina na maumbo ya herufi za alfabeti.
- **vitabu vikubwa (big books)**— Vitabu vikubwa zaidi vinavyoweza kushiriki magazeti na vielelezo kwa watoto.
- **“phonemes”**— Sehemu ndogo zaidi za lugha iliyozungumzwa ambayo huchanganya na kuunda maneno. Kwa mfano, neno “hit” linajumuisha “phonemes” tatu (/h/ /i/ /t/) na hutofautiana kwa “phoneme” moja kutoka kwa maneno “pit, hip na hot”.

KWA NINI USOME KWA DAKIKA 20 NYUMBANI KILA SIKU?

Mwanafunzi “A” husoma:

 dakika 20 kwa siku
= **dakika 3,600** kwa mwaka wa shule
= **maneno 1,800,000** kwa mwaka
Matokeo katika asilimia ya 90
kwenye majaribio ya kawaida

Mwanafunzi “B” husoma:

 dakika 5 kwa siku
= **dakika 900** kwa mwaka wa shule
= **maneno 282,000** kwa mwaka
Matokeo katika asilimia ya 50
kwenye majaribio ya kawaida

Mwanafunzi “C” husoma:

 dakika 1 kwa siku
= **dakika 180** kwa mwaka wa shule
= **maneno 8,000** kwa mwaka
Matokeo katika asilimia ya 10
kwenye majaribio ya kawaida

Ikiwa mwanafunzi atanza kusoma kwa dakika 20 kila usiku nyumbani akiwa shule ya chekechea, kabla ya mwisho wa darasa la sita, Mwanafunzi A atakuwa amesoma kwa kiwango sawa kama siku 60 za shule, Mwanafunzi B atakuwa amesoma kwa siku 12 za shule, na Mwanafunzi C atakuwa amesoma kwa siku 3 za shule. Pengo hili katika tajriba ya kusoma na katika ujuzi unaotokana na msamiati hulimbikizana baada ya muda.

Ungependa kuwa msomaji bora? Ndiyo

Rudia kitabu

Jihusishe na ufurahie

Uliza maswali

Fanya zaidi

“READ” imetoka kwa Rollins Center for Language and Literacy, 2017 (www.readrightfromthestart.org). Imetumiwa na ruhusa.

Wasiliana na mkuu wa jengo lako kwa habari zaidi na msaada kwa mtoto wako.

WADHAMINI

Kalenda hii ilikamilishwa kwa ushirikiano na Ingham Intermediate School District, WKAR, Capital Area District Libraries, na Ingham Great Start Collaborative ili kukuza kujua kusoma na kuandika ndani ya jamii yetu.

KIKUNDI CHA FAMILY LITERACY CALENDAR

Effie Alofoje-Carr, Mzazi

Jessica Baker, Mzazi

Tara Becker-Utess, Ingham Intermediate School District

Wendy Boyce, Ingham Great Start Collaborative

Jennifer Bricarell, Ingham Intermediate School District

Laura Colligan, Ingham Intermediate School District

Kae Dubay, Mzazi

Marisela Garza, Capital Area District Library

Heidi Gascon, Ingham Intermediate School District

Jolee Hamlin, Capital Area District Library

Corrie Meryn, Ingham Intermediate School District

Jen McCloud, Ingham Intermediate School District

Michelle Nicholson, Ingham Intermediate School District/Ingham Great Start Collaborative

Robin Pizzo, WKAR

Shelly Proebstle, Ingham Intermediate School District

Stephanie Thelen, Ingham Intermediate School District

Mary Jo Wegenke, Ingham Intermediate School District

ASANTE

Shukrani za Kipekee kwa Early Learning Calendar Workgroup kwa maongozi na ruhusa ya kutumia yaliyomo kutoka kwa Ingham Early Learning Calendar.

Nyenzo hizi zilitengenezwa kutoka kwa ruzuku ya Michigan Department of Education na US Department of Education.